

PROJEKAT HITNE SANACIJE OD POPLAVA U SRBIJI
(FERP)

Komponenta 3
Skraćeni akcioni plan raseljavanja
(SAPR)

Za pod-projekat
Zaštita rečnog korita i obale reke Nišave

Republika Srbija
Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine
Republička direkcija za vode
Jedinica za implementaciju projekta

Oktobar, 2016. godine

ODNOSI VALUTA

(Važeći kurs za avgust 2016. godine)

Valutna jedinica = RSD

110,3 RSD = USD 1

123,1 RSD = EUR 1

SKRAĆENICE I AKRONIMI

RS Republika Srbija

KE Korisnik eksproprijacije

GA Građansko angažovanje

KZŽ Komisija za žalbe

MFI Međunarodne finansijske institucije

OP Operativna politika Svetske Banke

LPUP Lice pod uticajem projektnih aktivnosti

JIP Jedinica za implementaciju projekta

FERP Projekat hitne sanacije od poplava

PPS Procena potreba za sanacijom

SAPR Skraćeni akcioni plan raseljavanja

OPR Okvirna politika raseljavanja

WB Svetska Banka

OP 4.12 Operativna politika Svetske Banke o prinudnom raseljavanju

MPZŽS Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine

MF Ministarstvo finansija

JVP Javno vodoprivredno preduzeće

RSD Srpski dinar

SPISAK DEFINICIJA/GLOSAR

KOMPENZACIJA. Isplata u novcu ili u naturi, za imovinu i resurs koji su predmet eksproprijacije, ili pod uticajem projektnih aktivnosti. Kompenzacija će biti isplaćena pre preuzimanja zemljišta ili svojine u svim slučajevima, uključujući i slučajeve gde to nije moguće usled odsustva sopstvenika. U slučaju odsustva sopstvenika, sredstva će biti deponovana na prolazni račun u periodu od 3 godine.

DATUM PRESEKA. Označava datum socio-ekonomskog istraživanja, kojim se definiše broj lica pod uticajem projektnih aktivnosti, kao i obim uticaja na objekte u njihovom vlasništvu i drugu svojinu. Lica koja su bespravno ušla u posed nakon datuma preseka, neće imati pravo na kompenzaciju, ili bilo koji oblik pomoći vezane za raseljavanje. Na isti način, nepokretna imovina (kao što su objekti, letina, stabla voća koja daju plodove i parcele pod šumama) nastali nakon datuma preseka, neće biti predmet kompenzacije.

EKONOMSKA DISLOKACIJA. Predstavlja gubitak izvora prihoda, odnosno egzistencije, usled eksproprijacije, ili otežanog pristupa resursima (zemljištu, vodi, ili šumama), koji nastaje kao rezultat izvođenja građevinskih radova ili upravljanja projektom, ili objektima vezanim za projektne aktivnosti.

ESKPROPRIJACIJA. Označava lišavanje ili ograničavanje vlasničkih prava, uključujući kompenzaciju u skladu sa tržišnom vrednošću predmetne imovine.

PRINUDNO RASELJEVANJE. Raseljavanje se smatra prinudnim kada se preuzimanje zemljišta vrši na osnovu prava službenosti države. Aktivnosti se mogu sprovoditi bez saglasnosti obaveštenog raseljenog lica, odnosno prava izbora.

OBNAVLJANJE IZVORA EGZISTENCIJE. Označava mere koje će biti preduzete u cilju pružanja pomoći fizički, odnosno ekonomski dislociranim licima pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) u cilju unpređenja njihovih izvora egzistencije i životnog standarda ili bar njihovog vraćanja, u smislu prihoda, na nivo, odnosno nivo koji su preovlađivali pre implementacije projekta, šta god je više. Pružanje podrške se mora nastaviti i nakon dislokacije, u tranzicionom periodu, na osnovu realnih procena o vremenskom periodu neophodnom za obnavljanje izvora egzistencije i životnog standarda.

NAKNADA TROŠKOVA SELIDBE. Troškovi selidbe predstavljaju finansijsku nadoknadu troškova koji su direktno vezani za selidbu/preseljenje domaćinstva.

LICA POD UTICAJEM PROJEKTNIH AKTIVNOSTI (LPUP). Licem pod uticajem projektnih aktivnosti se smatra svaka osoba koja usled implementacije projekta bude lišena prava vlasništva, korisničkog prava, ili koje na bilo koji način ima koristi od implementacije projekta, zemljišta (stambenog, poljoprivrednog, ili pašnjaka), jednogodišnjih ili višegodišnjih zasada ili dreveća, ili neke druge nepokretne ili pokretne imovine, bilo delom, ili u celosti, trajno ili privremeno.

FIZIČKO RASELJAVANJE. Predstavlja gubitak skloništa, ili poseda prouzrokovanih eksproprijacijom zemljišta za potrebe projekta, što zahteva fizičko izmeštanje lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) iz njenog/njegovog mesta boravka, radnog mesta, ili poslovnih prostorija.

ZAMENSKA VREDNOST. U slučaju poljoprivrednog zemljišta, kao vrednost zamenskog zemljišta, se uzima vrednost pre prduzimanja projektnih aktivnosti, odnosno pre dislokacije, šta god je više, zatim tržišna vrednost zemljišta jednakog proizvodnog potencijala, lociranog u neposrednoj blizini zemljišta koje je pod uticajem projektnih aktivnosti, plus troškovi dovođenja zemljišta u stanje silčno zemljištu pod uticajem projektnih aktivnosti, uključujući i sve troškove vezane za naknade za prijavu i prenos prava svojine. Za zemljište u urbanim područjima, ovo uključuje tržišnu vrednost zemljišta jednake veličine i namene u preiodu pre izmeštavanja, sa sličnim ili povećanim brojem javnih infrastukturnih objekata i usluga lociranih u blizini zemljišta pod uticajem projektnih aktivnosti, uključujući i sve troškove vezane za naknade za prijavu i prenos prava svojine. Za kuće i druge objekte, uzima se tržišna vrednost materijala neophodnog za izgradnju zamenskog objekta, površine i kvaliteta jednakog, ili boljeg od objekta pod uticajem projektnih aktivnosti, ili vrednost popravke delimično ugroženog objekta, uključujući i troškove prevoza građevinskog materijala na gradilište, cenu radne snage i izvođenja radova, kao i sve troškove vezane za naknade za prijavu i prenos prava svojine. Prilikom utvrđivanja cene zamenskog objekta, amortizacija i vrednost ponovo upotrebljenih materijala iz prethodnog objekta neće se uzeti u obzir, kao ni vrednost ekonomske koristi nastale po osnovu sprovođenja projektnih aktivnosti, koje su utvrđene procenom vrednosti imovine pod uticajem projekta. Ovo takođe uključuje troškove izravnavanja i druge pripremne radove neophodne za izvođenje građevinskih radova, ili korišćenje. Obračun troškova se vrši na osnovu vremenskog perioda u kome je realizovana zamena svojine, a ako to nije slučaj, prilikom obračuna troškova uzima se u obzir stopa inflacije.

SKRAĆENI AKCIONI PLAN RASELJAVANJA (SAPR). Predstavlja dokument kojim se preciziraju procedure koje je neophodno poštovati, kao i aktivnosti koje će biti preduzete u cilju ublažavanja negativnih efekta, kompenzacije gubitaka i obezbeđivanja razvojnih pogodnosti za lica i zajednice pod uticajem ulaganja u projektne aktivnosti, u slučajevima kada je manje od 200 lica pogođeno projektnim aktivnostima, ili kada su projektne aktivnosti ili uticaji raseljavanja neznatni. Skraćeni akcioni plan raseljavanja (SAPR) mora da bude u skladu sa principima i ciljevima Operativne Politike Svetske Banke OP 4.12, kao i sa okvirnom politikom raseljavanja (OPR).

NEZNATNI UTICAJI RASELJAVANJA. Kako bi se stekli uslovi da se uticaji raseljavanja kategorišu kao neznatni, sledeći uslovi moraju biti zadovoljeni: (a) neophodno je da sva lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) pretrpe gubitak zemljišta u svojini manji od 10 procenata, bez obzira na broj lica pod uticajem projekta (LPUP) (b) da preostali deo zemljišta u njihovoj svojini bude ekonomski održiv; i (c) da ne postoji potreba za fizičkim izmeštanjem.

OKVIRNA POLITIKA RASELJAVANJA (OPR). OPR je projektni dokument namanjen pojašnjenju principa raseljavanja, organizacionih aranžmana, kao i kriterijuma projektovanja koji će biti primenjeni na pod-projekte koji će biti izrađeni u toku implementacije. Ovaj dokument sadrži jasne definicije i uslove pod kojima se raseljavanje (za individualni projekat, sektorski program u okviru političkog organa uprave, kao što su država ili region) planira i sprovodi. Pored toga, ovim dokumentom se definišu pitanja kao što su prava, principi kompenzacije, postupak za pondošenje

žalbi i druge pravne procedure. Okvirna politika raseljavanja (OPR), je obavezan deo projekata koji uključuju pod-projekte, ili višestruke projektne komponente koje ne mogu biti identifikovane pre odobrenja projekta. OPR mora da bude u skladu sa principima i ciljevima Operativne politike Svetske Banke OP 4.12.

UČESNICI. Bilo koji i svi pojedinci, grupe, organizacije i institucije koje su zainteresovane i mogu biti pod potencijalnim uticajem projekta, odnosno koji imaju mogućnost da utiču na projektne aktivnosti.

DRAFT

Sadržaj

KRATAK PREGLED	Error! Bookmark not defined.
Analiza situacije	Error! Bookmark not defined.
Aranžmani za implementaciju pod-projekta.....	Error! Bookmark not defined.
Aktivnosti pod-projekta	- 9 -
Uticaji pod-projekta	Error! Bookmark not defined.
1. UVOD	- 10 -
1.1 Opis projekta	- 10 -
1.2 Opis pod-projektnog područja i kontekst.....	- 10 -
1.3 Ciljevi pod-projekta i aktivnosti	- 11 -
1.4 Obim i cilj Skraćenog akcionog plana raseljavanja.....	- 12 -
1.5 Ciljevi i principi Skraćenog akcionog plana raseljavanja	- 14 -
1.6 Metodologija istraživanja	- 14 -
2. ZAKONSKI OKVIR.....	Error! Bookmark not defined.
2.1 Nacionalna zemljišna politika–Zakon o eksproprijaciji Republike Srbije	- 15 -
2.2 Javni interes i svrha eskproprijacije	- 16 -
2.3 Proces eksproprijacije	- 16 -
2.4 Procena vrednosti	- 17 -
2.5 Informacija i zahtevi u pogledu konsultacija	- 17 -
2.6 Informacija od javnog značaja	- 17 -
2.7 Ostali relevantni zakoni i odredbe	- 18 -
3. POLITIKA SVETSKE BANKE U VEZI PRINUDNOG RASELJAVANJA (OP/BP 4.12).....	- 18 -
3.1 Uporedna pravna analiza relevantnog nacionalnog zakonodavstva i Operativne politike Svetske Banke OP. 4.12	- 19 -
4. MINIMIZIRANJE UTICAJA POD-PROJEKTA	- 23 -
5. POGOĐENO STANOVNIŠTVO I UTICAJI PROJEKTA	- 24 -
5.1 Pregled uticaja projekta	- 24 -
5.2 Lokalni kontekst pod-projekta.....	- 25 -
5.4 Popis/Inventarna lista	- 27 -
5.5 Socio-ekonomsko istraživanje (anketiranje).....	- 28 -
5.6 Socio-ekonomska procena lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP).....	- 28 -
5.10 Javna infrastruktura pod uticajem projektnih aktivnosti	- 32 -
5.11 Percepcija projekta od strane zajednice	- 33 -
6. STRATEGIJE KOMPENZACIJE/IZMEŠTANJA/SANACIJE.....	- 33 -
6.1 Osnovni principi	- 33 -
6.2 Datum preseka	- 33 -
6.3 Podobnost	- 33 -
6.4 Procena vrednosti	- 35 -

7.6 Kompenzacija/izmeštanje/sanacija objekata - šupa izgrađenih delom na javnom, a delom na privatnom zemljištu	- 35 -
7. UPRAVLJANJE ŽALBAMA I REŠAVANJE ŽALBI	- 36 -
7.1 Organizacioni aranžmani za upravljanje žalbama	- 36 -
7.2 Žalbeni postupak	- 37 -
8. KONSULTACIJE I UČEŠĆE	- 38 -
8.1 Obelodanjivanje i neophodne konsultacije u toku izrade nacrtu i zavšne verzije SARP-a	- 39 -
9. INSTITUCIONALNI ARANŽMANI I TIM ZA IMPLEMENTACIJU	- 40 -
9.1 Odgovornost za implementaciju	- 40 -
9.2 Institucionalni kapaciteti	- 41 -
10. PLAN IMPLEMENTACIJE	- 41 -
10.1 Monitoring, evaluacija i izveštavanje	- 42 -
11. TROŠKOVI I BUDŽET	- 44 -
Aneksi	- 45 -
Aneks 1 –Poziv na javne konsultacije o nacrtu SAPR-a	- 46 -
Aneks 2 – Zahtev za pristup informaciji od javnog značaja.....	- 47 -
Aneks 3 – Socio-ekonomski anketni upitnik	- 48 -
Aneks 4 – Rezime socio-ekonomskih anketnih podataka o LPUP.....	- 52 -
Aneks 5 – Komisija za žalbe - Brošura	- 53 -
Aneks 6 – Obrazac žalbe	- 58 -
Aneks 7 – Individualni poziv za konsultacije o nacrtu SAPR-a	- 59 -
Aneks 8 – Primer potpisanih ugovora sa vlasicima	- 60 -
Aneks 9 Primer potpisanih ugovora.....	- 61 -
Aneks 10– Komisija za žalbe.....	- 62 -
Aneks 11 – Forma procene vrednosti objekta	- 64 -

Spisak tabela:

Tabela 1: Usporedna pravna analiza (GAP analiza)	- 20 -
Tabela 2: Podaci o pogođenim LPUP (izmeštanje pomoćnih objekata).....	- 25 -
Tabela 3: Pregled zahvaćenih zemljišnih parcela rodno razvrstvanih, pod oba uticaja	- 25 -
Tabela 4: Matrica za ostvarivanje prava za identifikovane uticaje	- 34 -
Tabela 5: Organizacione odgovornosti i aranžmani	- 40 -
Tabela 6: Okvirni plan implementacije SAPR Niš.....	- 42 -
Tabela 7: Procena troškova	- 44 -

Spisak slika:

Slika 1: Fotografija Niša iz vazduha u toku poplava 2014	- 11 -
Slika2: Niš –Plavno područje i aktuelno projektno područje, radovi na regulaciji reke obeleženi crvenom bojom.....	- 12 -
Slika3: Satelitski snimak lokacije objekta u Romskom naselju.....	Error! Bookmark not defined.
Slika 4: Objekti br. 1 i 2 Slika 5: Objekat br. 3.....	- 24 -

Slika 6: Objekat br. 4	Slika 7: Objekat br. 5.....	- 24 -
Slika 8: Objekat br.6	Slika 9: Slika br. 7.....	- 24 -
Slika10: Romsko naselje u bilizini reke, neke od prikazanih kuća neće biti pod uticajem građevinskih radova.....		- 26 -
Slika 11: Lokacija izmeštanja		- 27 -
Slika 12: Demografske karakteristike pogođenih domaćinstava		- 29 -
Slika 13: Starost i rodne karakteristike domaćinstava		- 30 -
Slika 14: Obrazovna struktura.....		- 30 -
Slika 15: Prihod domaćinstva		- 31 -
Slika 16: Status zaposlenja članova domaćinstva		- 31 -
Slika 17: Fotografije za razgovora sa fokus grupom održanih 20.04. 2016. godine		- 32 -
Slika 18: Organizacija JIP		- 41 -

DRAFT

KRATAK PREGLED

Analiza situacije

U toku treće nedelje maja 2014.godine, izuzetno jake padavine su pogodile Srbiju. Ovo je rezultiralo devastirajućim poplavama koje su izazvale značajne ekonomske teškoće za većinu srpske populacije. Jake kišne padavine bez presedana, koje su počele početkom/sredinom maja 2014.godine izazvale su masivne poplave, uništile kuće, mostove, delove puteva, što je dovelo do proglašenja vanredne situacije u celoj zemlji 15.05.2014. godine (u skladu sa Članom 32., stav 3, Zakona o vanrednim situacijama –“Službeni glasnik Republike Srbije”, br. 111/2009, 92/2011 i 93/2012), koja je trajala do 23.05.2014. godine.

Vlada Republike Srbije je izvršila Procenu potreba za sanacijom (PPS)¹ koja je završena 10.07.2014.godine, s ciljem procene uticaja ove elementarne nepogode². Procena potreba za sanacijom koja je predstavljena na Donatorskoj konferenciji u Briselu 16.07.2014. godine, u periodu nakon ove elementarne nepogode, otkrila je da je energetski sektor naviše pogođen, u smislu značajanih infrastrukturnih oštećenja.

09.10.2014. godine Svetska Banka je odobrila hitan zajam u iznosu od 300 miliona USD, za podršku Vladi Republike Srbije u cilju otklanjanja nastalih šteta i preveniciju budućih poplava. Projekat je tako dizajniran da donese značajne pozitivne efekte, izbegavanjem šteta koje mogu uticati na poljoprivrednu proizvodnju, zemljište, imovinu, domaćinstva i preduzeća.

Aranžmani za implementaciju projekta

Projekat hitne sankcije od poplava (FERP) implementira Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine, preciznije Jedinica za implementaciju projekta (JIP), koja je nedavno završila drugi projekat finansiran od strane Svetske Banke.

Aktivnosti pod-projekta

Radovi na zaštiti od poplava se izvode širom države, na lokacijama gde su identifikovana najosteljivija mesta. Zaštita Niša od poplava je jedan od 7 pod-projekata koji će biti implementiran. Uključivaće građevinske radove duž obala i u koritu reke Nišave, na njenom toku kroz naselje u dužini od 1.6 km, obezbeđujući na taj način propusni opseg za velike vode na uzvodnoj deonici od L=303 m i nizvodnoj deonici u dužini od L=900 m (više detalja o Projektu i povezanim pod-projektima je Delu 1.1.). Ovaj SAPR će obuhvatiti socijalne uticaje koji su rezultat implementacije pod-projekta Niš.

Uticaji pod-projekta

Projekat zaštite Niša od poplava ne zahteva eksporpirijaciju zemljišta. Radovi na zaštiti od poplava se izvode u pravcu rečnog toka, u okviru rečnog korita i na obalama, koji su vlasništvo Republike Srbije, kao javno dobro. U toku mapiranja područja, identifikovano je jedno romsko naselje. Ovo naselje je osnovano pre nekih 40 godina, kada je obližnja fabrika, „Ineks Morava”, prepustila deo svog zemljišta nekim romskom porodicama, a ovaj dogovor je poštuje do danas. Pomenuta fabrika je privatizovana, ima novog vlasnika i drugi naziv i sada radi po imenom „Monicom d.o.o.“. U naselju je identifikovano 7 šupa (štala), bez zakonskog prava vlasništva, koje su u posedu 5 sopstvenika, izgrađene delom na javnom, a delom na privatnom zemljištu, na samo 3 m udaljenosti od demarkacione linije, odnosno linije koja predstavlja granicu sa područjem gde će se izvoditi građevinski radovi. Projektne aktivnosti, kao i rad građevinske mehanizacije i opreme mogu uvećati potencijalnu izloženost zajednice bezbednosnim i drugim rizicima i uticajima, uključujući i one vezane za izvođenje radova i napuštanje gradilišta ili transport sirovina i materijala, vibracije i druge uticaje. Nije bilo moguće osmisлити adekvatne mere ublažavanja negativnih uticaja na zdravlje i bezbednost pogođene zajednice, pa će u tom smislu kao odgovor, kao i u cilju prevencije negativnih posledica, šupe biti izmeštene. Neke od šupa su sklone urušavanju i bez

¹Republika Srbija, Procena potreba za sanacijom, <http://www.obnova.gov.rs/> accessed on July 25, 2016

²Uticaji elementarnih neopogoda su podeljeni na štete i gubitke. Štete se odnose na totalno ili delimično uništenje materijalne svojine u pogođenim područjima, dok se gubici odnose na promene ekonomskih tokova, nastalih usled elementarne nepogode.

delovanja spoljnih uticaja, tako da rad teških građevinskih mašina u blizini može da ubrza njihov pad, ili da ga čak izazove. Iz tog razloga je neophodno izvršiti izmeštanje objekata u kontrolisano okruženje, kako bi se prevenirali svi rizici po zajednicu, a posebno decu koja imaju ograničenu mogućnost precepcije u smislu procene rizika i neposredne opasnosti.

Popis i imovine je sproveden u projektnoj oblasti, nakon proglašenja Područja Moratorijuma, 20.04.2016. godine i uključivao je prikupljanje informacija o pogođenim objektima u smislu internog i eksternog kvaliteta, kao i stvarne svrhe za koju se koristi. U toku popisa imovine identifikovano je 7 šupa(štala) u posedu 5 različitih sopstvenika. Ovi objekti su pretežno ružinirani rudimentarni drveni objekti. Više detalja o socio-ekonomskoj prezentaciji pogođenih domaćinstava je dao u delu **4. MINIMIZIRANJE UTICAJA**

Alternativna trasa projekta nije mogla biti razmotrena, a područje uticaja izbegnuto, s obzirom na činjenicu da utvrđena trasa prati rečni tok.

Uticaj na 7 šupa nije mogao biti izbegnut, tako da je izmeštanje, kao što je ranije objašnjeno, pitanje zdravlja i bezbednosti zajednice.

Nakon detaljnog razmatranja alternativa od svih uključenih strana, sva lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP), osim jednog, su kao najprihvatljiviju opciju tražili izmeštanje objekata, dok je jednog prihvatalo zamenske objekte, s obzirom da su objekti u njegovom posedu ružinirani i skloni rušenju. Lokacija izmeštavanja je obeležana na crtežima u cilju pronalaženja najadekvatnijeg rešenja.

5. .

1. UVOD

1.1 Opis projekta

Nakon devastirajućih poplava iz 2014. godine, Vlada Republike Srbije je u svetlu ove prirodne katastrofe radila na pitanju rešavanja najhitnijih lokalnih potreba. U cilju rešavanja nekih od osnovnih lokalnih potreba u smislu rehabilitacije i zaštite od poplava, podnet je zahtev Svetskoj Banci za zajam za potrebe hitne sanacije. Zajam u iznosu od 300 miliona USD je odobren i potpisan 09.10.2014. godine. Projekat hitne sanacije od poplava je drugi najveći zajam ikada odobren u Srbiji od strane Svetske Banke. Cilj predloženih investicija je smanjenje neposredne opasnosti od ponovljenih poplava putem rehabilitacije i/ili unapređenja funkcionisanja postojeće infrastrukture. Ciljevi FERP Projekta su podrška obnavljanju sposobnosti energetskog sistema da na pouzdan način zadovolji lokalne potrebe; (ii) zaštita izvora egzistencije farmera u područjima podložnim poplavama; (iii) zaštita ljudi i imovine od poplava; i (iv) unapređenje kapaciteta Zajmoprimca za efikasno reagovanje tokom katastrofa. Projekat obuhvata 4 komponente (1) Podršku energetskom sektoru; (2) Podršku poljoprivrednom sektoru; (3) Zaštitu od poplava; i (4) Hitno reagovanje u nepredviđenim situacijama. Iznos od 16.72 miliona eura je opredeljen za komponentu 3: Zaštita od poplava.

Pre poplava 2014. godine, Vlada Republike Srbije je na osnovu klimatske situacije i statistika o padavinama, izvršila, između ostalih lokacija i procenu potreba zaštite Niša od potencijalnih poplava. Na osnovu hitnosti rekonstrukcije/sanacije, a imajući u vidu obim štete i rizik od budućih uticaja, identifikovana su područja koja su posebno podložna poplavama. Imajući u vidu stepen njihove ugroženosti, ova područja su odabrana za pod-projekte u okviru projektne komponente Zaštita od poplava (br. 3). Dole navedeni pod-projekti su identifikovani Odlukom Vlade u fazi procene:

- Zaštita Niša od poplava,
- Zaštita Smederevske Palanke od poplava,
- Zaštita Negotinskog područja od poplava,

- Izgradnja sistema za zaštitu od poplava za potebe naselja Donji Ljubeš,
- Sanacija nasipa na reci Tamiš,
- Zaštita od erozije i radovi na sanaciji leve obale reke Save,
- Sanacija levoobalnog nasipa na reci Dunav, na deonici od Bačke Palanke do Smedereva.

Ovaj skraćeni akcioni plan raseljavanja (SARP) je pripremljen za potrebe zaštite Niša od poplava.

1.2 Pod-projektno područje – opis i kontekst projekta

2014. godine, reka Nišava se izlila izazvala ozbiljne poplave, što je posebno pogodilo Niš.

Slika1: Fotografija Niša iz vazduha u toku poplava 2014. godine

Niš je grad u južnoj Srbiji i predstavlja treći najeveći grad u Srbiji. Prema zvaničnom popisu iz 2011. godine, grad je imao populaciju od 183,164 stanovnika, pri čemu je gradsko područje Niša (uključujući susedno gradsko naselje Niška Banja) naseljavalo 187,544 stanovnika. Ukupna površina grada iznosi 597 km².

U nastavku su neki od očekivanih pozitivnih efekata predloženih mera zaštite od poplava u kontekstu implementacije Projekta i pod-projekta „Zaštita Niša od poplava:”

- izbegavanje šteta koje mogu biti nanete poljoprivrednoj proizvodnji, na područjima koja će najverovatnije biti izložena čestim poplavama;
- prevencija štete na imovini (privatne kuće; stanovi; industrijski objekti; putevi, elektro-energetska postrojenja, škole, vrtići, zdravstvene ustanove i drugi javni objekti);
- izbegavanje gubitka poslova, usled prekida proizvodnje, ili pružanja usluga, prekida komunikacije, saobraćaja i dr.
- eliminacija troškova vezanih za zdravlje ljudi, usled smanjenja zagađenja sistema snabdevanja vodom, smanjen broj oboljenja koja se prenose zagađenom vodom, kao i rizika od gubitka ljudskih života;
- intenziviranje pozitivnih efekata u smislu rekreacije, uključujući potencijal za razvoj turizma;
- indirektni efekti na ekonomski razvoj

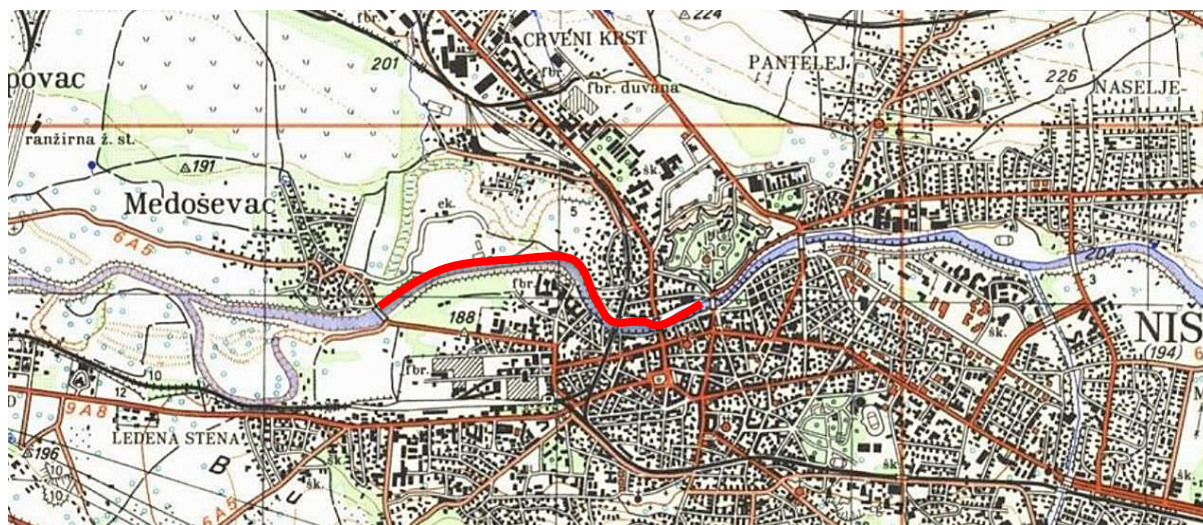
Predviđene investicije u zaštitu od poplava i odvodnjavanje imaju za cilj da umanje očekivane gubitke i generišu značajne ekonomske koristi koje opravdavaju troškove investicije. Ovo uključuje direktan pozitivan uticaj na izvore egzistencije korisnika projekta, s obzirom da će gubici – uključujući javne infrastrukturne objekte, poljoprivrednu i stočarsku proizvodnju, kao i imovinu domaćinstava – biti značajno umanjene izgradnjom infrastrukture za zaštitu od poplava.

1.3 Ciljevi pod-projekta i aktivnosti

Fokus će biti na rečnim nasipima, pri čemu su predložene četiri različite vrste radova:

1. Izgradnja objekata za zaštitu od poplava,
2. Rekonstrukcija slabih tačaka na nasipu,
3. Unapređenje odbrambenog kapaciteta delova nasipa od 25-godišnje velike vode do 100-godišnje velike vode, i
4. Utvrđivanje obale na lokacijama gde erozija rečnih obala može da dovede do podsecanja nasipa.

Projektna lokacija je prikazana na dole priloženoj slici2.

Slika2:Niš–Plavno i aktuelno Projektno područje, radovi na regulaciji reke obeležni crvenom bojom

1.4 Obim i svrha Skraćenog akcionog plana raseljavanja

Iako je previđeno da pod-projekat neće zahtevati eksporpiraciju, njegova implementacija će prouzrokovati izmešanje/zamenu šupa koje se koriste u svrhu podrške ekonomskih aktivnosti zajednice, iz kog razloga je i pripremljen Skraćeni akcioni plan raseljavanja. Kao što je ranije objašnjeno o u delu „Kratkpregled“, pod-projektne aktivnosti, zahtevi zdravlja i bezbednosti kao i odredbe ugovora za izvođenje radova podrazumevaju izmeštanje7 mobilnih objekata (štala/šupa),koji su u posedu 5 različitih sopstvenika. Šupe su i zgrađene 2013. godine, a radovi su izvedeni uz delimičnu podršku vlasnika na čijem zemljištu su izgrađene. Od trenutka kada su izgrđeni, objekti se nalaze u posedu i koristi ih 7romskih porodica. 5 šupa su izgrađene na privatnom zemljištu u vlasništvu fimre„Monicom d.o.o.“, dok su 2 šupe izgrađene na javnom zemljištu u posedu VPC Niš.Predmetne šupe olakšavaju ekonomske aktivnosti zajednice, odnosno koriste se za smeštaj konja (jedna šupa), sakupljanje otpada i limarske radove (neke se koriste za skladištenje različitih alrtikala i reciklažnog otpada i drugog materijala:čelik, gvožđe, armatura itd.). Šupe će biti izmeštene na svega nekoliko metara udaljenosti od trenutne lokacije. Vlasnik fabrike„Monicom d.o.o.“iz Niša (bivša „Inex Morava“), na čijem se zemljištu sada nalaze 5 šupa, se saglasio da opredeli jednu zemljišnu parcelu, kako bi omogućio izmeštanje šupa izgrađenih na njihovom zemljištu, kao i onih koje su izgrađene na javnom zemljištu.Lokacija izmeštanja je usaglašena sa LPUP. Područje uticaja i lokacija izmeštanja su dati na narednoj fotografiji. Uklanjanje ugroženog objekta je u toku i biće realizovan u skladu sa dinamikom predstavljenom u ovom SAPR-u, ali ne pre postizanja potpune saglasnosti o kompenzaciji, ili podršci prilikom raseljavanja sa LPUP. Detaljan opis uticaja je dat u delu 5. POGOĐENA LICA I UTICAJI IZ OBLASTI OKOLNE OKVIRNOM planu implementaciju u delu

10. PLAN IMPLEMENTACIJE.

Slika3: Satelitski snimak lokacije objekata i romskog naselja

Uskladu sa Sporazumom o zajmu, za potrebe projekta izrađena je Okvrna politika raseljavanja (OPR³), odobrena od strane Svetske Banke i nadležnih srpskih ograna upravei javno obelodanjena u toku 2015. godine, te će u tom smislu predstavljati smernice za izradu ovog SAPR-a.

Obim aktivnosti u toku pripreme Skraćenog akcionog plana raseljavanja (SAPR) je obuhvatio sledeće:

³Vidi OPR FERProjekta, dostupno na <http://www.rdvode.gov.rs/>, prisup 25.07.2016. godine

- Ispitivanje projektnog područja,
- Snimanje područja pod uticajem projekta, zemljišta i imovine;
- Obilazak projektnog područja, u cilju provere lokacije neophodne zemljišne površine na terenu, njene namene, prisustva javnih ili opštinskih infrastrukturnih objekata, broj potencijalno ugroženih lica,
- Popis lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP), uključujući osobe, njihovo zemljište, resurse i imovinu;
- Socio-ekonomsku procenu lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP);
- Identifikovanje zemljišta, resursa i imovine koji će najverovatnije biti ugroženi;
- Analizu procene zemljišta i imovine, kao i imovine koja će biti predmet eksproprijacije;
- Konsultacije sa licima pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP);
- Analizu zakonskog okvira;
- Analizu institucionalnog okvira, koji uključuje identifikovanje organizacija odgovornih za uspostavljanje adekvatnog mehanizma za podnošenje i rešavanje žalbi.
- Analizu procedura u toku pregovaračkog procesa, uključujući date, razmotrene i odbijene ponude.

1.5 Ciljevi i principi Skraćenog akcionog plana raseljavanja

Ovaj Skraćeni akcioni plan raseljavanja (SAPR), kao i njegove detaljne odredbe su pripremljeni u skladu sa zakonima i propisima Republike Srbije i Okvirnom Politikom Raseljavanja priređenom za ovaj projekat, koja je u skladu sa Operativnom politikom Svetske Banke OP 4.12. Cilj ovog SAPR-a je revizija i procena usaglašenosti eksproprijacije i gubitka imovine, koji su već okončani za potrebe izgradnje pristupnih i puteva za hitne intervencije, kao i predlog korektivnih aktivnosti u smislu prevazilaženja neusaglašenosti i razlika, ukoliko se identifikuju. Pored toga, plan će definisati aktivnosti u cilju izbegavanja i ublažavanja budućih uticaja, primenom prava službenosti na zauzetom zemljištu, u cilju omogućavanja blagovremene i efikasne kompenzacije rezidualnih efekata za one koji na to imaju pravo. Ciljevi su definisani i neophodno ih se pridržavati, bez obzira na obim i značaj uticaja.

Okvirna politika raseljavanja (OPR) FERP Projekta naglašava ključne principe i ciljeve eksproprijacije i raseljavanja, organizacione aranžmane i kriterijume projektovanja koji će biti primenjeni kod pod-projekata koji treba da budu izrađeni u toku implementacije projekta, u cilju obezbeđivanja adekvatnog upravljanja kompenzacijom/rehabilitacijom u slučajevima gubitka imovine koja je neophodna za realizaciju Projekta.

Ovaj SAPR precizira sledeće:

- Detaljne procedure koje Republička Direkcija za vode (DV/JIP) i Grad Niš treba da primene u smislu konsultacija i obelodanjivanja;
- Polazni popis lica pod uticajem projektnih aktivnosti i informacije o imovini;
- Opis konsultacija sa licima pod uticajem projektnih aktivnosti o prihvatljivim alternativama i merama za ublažavanje uticaja.
- Opis pojedinih iznosa kompenzacija i standarda;
- Opis konsultacija sa licima pod uticajem projektnih aktivnosti o prihvatljivim alternativnim rešenjima i merama za ublažavanje uticaja;
- Opis institucionalne odgovornosti za implementaciju i procedure za rešavanje žalbi;
- Plan rada i budžet;
- Aranžmane u pogledu implementacije i monitoringa.

Okvirna politika raseljavanja (OPR), kao i ovaj (SAPR) je u skladu sa lokalnim propisima i Operativnom politikom Svetske Banke OP 4.12, pri čemu će preovladati strožiji zahtevi. Ovaj dokument je pripremljen na osnovu smernica iz Priručnika Svetske Banke o prinudnom raseljavanju: Planiranje i implementacija razvojnih projekata (2004) i slučajeva dobre prakse, ali posebno u skladu sa individualnim merama odabranim na osnovu konsultacija sa licima pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP), kako bi odražavali specifične potrebe projekta.

Ovaj SAPR je tako dizajniran da uključi identifikovane direktne ekonomske i socijalne uticaje koji rezultiraju iz implemetacije projekata koje finansira Banka, a izazvani su:

- Izmeštanjem imovine.

1.6 Metodologija istraživanja

Ovaj Skraćeni akcioni plan raseljavanja (SAPR) je pripremljen kroz kombinaciju sekundarnog i terenskog istraživanja. Sekundarno istraživanje je obuhvatilo reviziju projektne dokumentacije uključujući mape projektnih lokacija, katastarskih podataka, opštinske baze podataka o licima pod uticajem projektnih aktivnosti i njihovoj imovini, evidencije o eksproprijaciji i idejnih projekata. Sekundarno istraživanje je dopunjeno terenskim pregledom projektnih lokacija u cilju preciznog utvrđivanja uticaja predloženih pod-projekata u smislu neophodnog zemljišta i imovine koja može zahvaćena projektnim aktivnostima, što je rezultiralo izradom priložene inventarne liste lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) i njihove imovine. Terensko istraživanje je obuhvatilo sprovođenje popisa domaćinstava identifikovanih lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP); socijalnu procenu pod-projektnih lokacija po trasi pod uticajem projektnih aktivnosti u dužini od 1600 m duž zahvaćenog koridora duž reke Nišave, socio-ekonomsko istraživanje statusa lica pod uticajem projektnih aktivnosti, uključujući i popis i procenu njihove imovine. Popis se pripremljen na osnovu ličnih intervjua. Pored dobijenih primarnih podataka pribavljenih od lica pod uticajem projektnih aktivnosti, kao i u intervjuima sa državnim zvaničnicima i predstavnicima nevladinih organizacija o licima pod uticajem projektnih aktivnosti, korišćeni su i sekundarni podaci o LPUP i njihovoj imovini.

U toku analize i tumačenja prikupljenih podataka, isti značaj je dat kvantitativnim i kvalitativnim aspektima, što predstavlja uravnotežen prikaz trenutne situacije lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP). Dobijeni podaci će služiti kao polazna osnova za uslove životnog standarda sa kojima će se vršiti poređenje prilikom ponovljenog istraživanja u okviru Izveštaja o završetku.

Popis lica pod uticajem projektnih aktivnosti predstavlja ključnu inicijalnu fazu prilikom pripreme ovog SAPR-a.

Demografski podaci vezani za projekat su od izuzetnog značaja za četiri važne, međusobno povezane funkcije:

- Evidentiranje i prikupljanje osnovnih podataka o pogođenom stanovništvu,
- Evidentiranje pogođenog stanovništva prema mestu boravka,
- Izrada spiska legalnih korisnika, pre objavljivanja adekvatno najavljenog moratorijuma, ili datuma preseka, kako bi se predupredili oportunistički zahtevi onih koji su se doselili na projektno područje isključivo u očekivanju koristi,
- Uspostavljanje okvira za neophodno buduće socio-ekonomsko anketiranje.

2. ZAKONSKI OKVIR

2.1 Nacionalna zemljišna politika – Zakon o eksproprijaciji Republike Srbije

Zakon o eksproprijaciji Republike Srbije (donet 1995., stupio na snagu 01.01.1996. godine, dopunjen u martu 2001. godine, ponovo dopunjen 19.03.2009. godine i 2013. godine – Odlukom Ustavnog Suda), reguliše pitanja eksproprijacije i predstavlja opšti okvir za sprovođenje eksproprijacije u Republici Srbiji. Ovaj zakon takođe zagovara očuvanje principa kompenzacije na osnovu tržišne vrednosti.

Najznačajnije karakteristike Zakona o eksproprijaciji su sledeće :

- Svrha ovog zakona je da obezbedi jednostavanu, efikasanu proceduru, umanjujući na taj način, koliko god je moguće potrebu za dugotrajnim sudskim procesima, a sve u cilju olakšavanja procesa eksproprijacije. U normalnim okolnostima, celokupan proces eksproprijacije može biti završen u roku od šest meseci;

- Pravičnu vrednost nadoknade za zemljište koje je pod uticajem specifične šeme ili projekta, utvrđuje Poreska uprava, za račun “Korisnika eksproprijacije”. Predmetna vrednost se procenjuje na osnovu trenutne tržišne cene;
- U slučaju obradivog poljoprivrednog zemljišta u privatnom vlasništvu, ukoliko se na istom području ili u bližoj okolini identifikuje zemljišna površina iste kulture i klase, ili odgovarajuće vrednosti (Član 15. Zakona o eksproprijaciji), isto će biti ponuđeno licu pod uticajem projektnih aktivnosti, uključujući pravo svojine;
- U poredivost se utvrđuje na osnovu procene raspoloživog javnog zemljišta, ovlašćenog stručnjaka (veštaka) koga angažuje bilo korisnik eksproprijacije, ili Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine (MPZŽS);
- U slučaju spora o uporedivosti ponuđenog zemljišta, lokalni opštinski organi uprave će angažovati drugog ovlašćenog stručnjaka u cilju utvrđivanja uporedivosti ponuđenog zemljišta;
- Dalje neslaganje može dovesti do pokretanja sudskog postupka od strane lica pod uticajem projektnih aktivnosti, u toku koga će biti doneta odluka o uporedivosti zemljišta, ili isplati procenjenog novčanog iznosa;
- U slučaju da se lice pod uticajem projektnih aktivnosti odluči da ne prihvati kompenzaciju u obliku zamenskog zemljišta, može mu/joj se ponuditi novčana isplata;
- Tamo gde nije moguće pronaći zemljište uporedivog kvaliteta, licu pod uticajem projektnih aktivnosti sa zakonskim pravom vlasništva biće ponuđena procenjena pravična zamenska vrednost utvrđena od strane Poreske uprave. U slučaju da lice pod uticajem projektnih aktivnosti želi da ospori procenu predmetne “pravične vrednosti”, može da pokrene sudski postupak;
- U Zakonu o eksproprijaciji trenutno ne postoji odredba vezana za isplatu kompenzacije za lica pod uticajem projektnih aktivnosti koji nisu zakonski vlasnici;
- Pored toga, nakon usvanjanja Zakona o planiranju i izgradnji (usvojen 2009. godine i dopunjen 2011. godine), izgradnja bilo koje vrste objekta bez građevinske dozvole, bez obzira da li se radi privatnom ili javnom zemljištu, predstavlja krivično delo; i
- Licu pod uticajem projektnih aktivnosti, koje ima zakonsko pravo svojine, a izgradilo je stalni objekat bez građevinske dozvole, kompenzacija može biti isplaćena na osnovu sudske odluke, a u skladu sa Zakonom o osnovama svojinsko-pravnih odnosa (1980., stupio na snagu 01.09. 1980. godine, dopunjen 1990, 1996 i 2005. godine), u smislu investicija u zemljište –što će utvrditi ovlašćeni stručnjak (veštak) koji će izvršiti procenu ugrađenih materijala.

2.2 Javni interes i svrha eksproprijacije

Nepokretnost može biti eksproprijisana samo u slučaju kada je utvrđen javni interes za sprovođenje projekata koji značajno doprinose opštem interesu javnosti. (Zakon o eksproprijaciji, Član 1).

Eksproprijacija može biti izvršena za potrebe Republike Srbije, gradova, opština, javnih preduzeća ili institucija, ako zakonom nije drugačije određeno.

Zakon o eksproprijaciji zahteva od Korisnika eksproprijacije da obrazloži neophodnost eksproprijacije i dokaže da projekat ne može biti realizovan bez predložene eksproprijacije. Predlog o utvrđivanju javnog interesa je posebna procedura, koja prethodi i omogućava preuzimanje i eksproprijaciju nepokretnosti.

U slučaju eksproprijacije za potrebe pod-projekta Niš, javni interes je utvrđen.

2.3 Proces eksproprijacije

Uslov za otpočinjanje eksproprijacije je postojanje dokaza da su neophodna sredstva obezbeđena i da su na raspolaganju. Korisnik eksproprijacije je dužan da obezbedi garanciju jedne od poslovnih banaka na procenjenju pravičnu vrednost, ili u slučaju kada su lokalni organi uprave Korisnici eksproprijacije adekvantnu potvrdu da su sredstva opredeljena budžetom (Član. 24).

Procedura eksproprijacije počinje podnošenjem predloga za eksproprijaciju od strane “Korisnika eksproprijacije” nadležnoj opštinskoj upravi („organ koji vodi postupak eksproprijacije”). U konkretnom slučaju, predlog je sačinjen za svako lice pod uticajem projektnih aktivnosti, a

uključuje i površinu zemljišta, procenu pravične vrednosti sve nepokretne imovine, obrazloženje potrebe svake pojedinačne eksproprijacije, zajedno sa potvrdom da su projektne aktivnosti uključene u relevantan regionalni i/ili prostorni plan.

Kada je predlog podnet zajedno sa propratnom dokumentacijom, svakom licu pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) šalje se poziv za saslušanje. Poziv mora da sadrži naveden razlog, vreme i mesto saslušanja, kao i da obezbedi licu pod uticajem projektnih aktivnosti spisak dokumentacije koja će biti prezentovana i predmet diskusije u zakazano vreme.

Nakon okončanja saslušanja svih lica pod uticajem projekta (LPUP), donosi se Odluka o eksproprijaciji.

2.4 Procena vrednosti

U fazi procene vrednosti, Korisnik eksproprijacije kontaktira Poresku upravu, u cilju procene pravične vrednosti za celokupno zemljište. Za pojedine slučajeve poljoprivrednog zemljišta, Korisnik eksproprijacije će kontaktirati Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine (MPZŽS), koje će dati mišljenje o raspoloživosti poljoprivrednog zemljišta uporedivog kvaliteta. Pored toga, Korisnik eksproprijacije će angažovati o svom trošku, a u saradnji sa nadležnom gradskom upravom, ovlašćenog stručnjaka (e) koji će izvršiti procenu vrednosti zemljišta, poljoprivrednih puteva, preduzeća, kao i celokupne nepokretne imovine i objekata u skladu sa članom 28(iii). Na zahtev lica pod uticajem projektnih aktivnosti, ovi stručnjaci (procenitelji) mogu da budu prisutni u toku procesa procene vrednosti.

U slučaju da lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) ne prihvate ponuđenu kompenzaciju u bilo kom obliku i odluče se za pokretanje sudskog postupka, Korisnik eksproprijacije može da zahteva od Ministarstva finansija da, izuzetno, u predmetnom slučaju, dozvoli uvođenje u posed na gradilištu uz podršku (Član 35). Ova odluka se donosi u zavisnosti od slučaja, na osnovu procene relevantnih činjenica vezanih za svaki pojedinačni slučaj. U skladu sa projektnim ciljevima radovi koji će biti izvedeni se smatraju hitnim, te u tom smislu pristup gradilištu može biti odobren. Ovaj instrument neće biti iskorišćen, s obzorim da neće biti eksproprijacije.

Korisnik eksproprijacije nije u obavezi da pripremi socio-ekonomsku studiju, ili polazni popis lica pod uticajem projektnih aktivnosti.

Kada se odluka više ne može osporiti primenom pravnih lekova, ona postaje zakonski obavezujuća, a pregovori o kompenzaciji mogu da počnu. Sporazum mora da obuhvati dinamiku i iznos novčane nadoknade koji će biti isplaćen, ili vrstu kompenzacije u naturi (Član. 26). Ako se sporazum ne postigne u roku od 2 meseca od datuma donošenja Odluke o eksproprijaciji (ili u kraćem periodu ako opštinski organi uprave tako odluče), Opštinski organ uprave će dostaviti nadležnom sudu na području na kome se nalazi eksproprijisana nepokretnost, važeću Odluku zajedno sa relevantnom dokumentacijom u cilju određivanja kompenzacije. Nadležni sud će po službenoj dužnosti, u vanparničnom postupku doneti odluku o kompenzaciji za eksproprijisanu nepokretnost.

2.5 Informisanje i zahtevi u pogledu konsultacija

Zakon o eksproprijaciji ne navodi izričite zahteve za javno, sistematsko i kontinuirano informisanje o definisanom projektnom području. Zakon, međutim propisuje javno obaveštavanje utvrđenog javnog interesa, kao i obavezu opštinskog organa uprave da pojedinačno pozove svako pogođeno lice za zakonskim pravom svojine na sastanak, na kome će biti predstavljene činjenice od značaja za proces. Zakon dalje nalaže blagovremeno informisanje o svakoj odluci u okviru diagrama toka postupka. Ova distribucija informacija ima rok zastarelosti, u slučajevima kada je obebeđen pravni lek.

2.6 Informacija od javnog značaja

Informacija od javnog značaja, je informacija kojom raspolaže organ javne vlasti, nastala u radu ili u vezi sa radom organa javne vlasti, sadržana u određenom dokumentu, a odnosi se na sve ono o čemu javnost ima opravdan interes da zna. Zakon o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 120/2004, 54/2007, 104/2009 i 36/2010) propisuje

da svaki dokument koji se javno obelodanjuje, mora da prati uputstvo o načinu pristupa informaciji od javnog značaja.

Ovo pitanje je uređeno Zakonom o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja kojim se uređuju se prava na pristup informacijama od javnog značaja⁴, kojima raspolažu organi javne vlasti, radi ostvarivanja zaštite interesa javnosti da zna, kao i ostvarenja slobodnog demokratskog poretka otvorenog društva.

U skladu sa ovim zakonom, informacije od javnog značaja moraju se učiniti dostupnim svim zainteresovanim licima, uključujući sva fizička i pravna lica, na osnovu zahteva u pisanoj formi, osim ako zakonom nije određeno drugačije. Najkasnije 15 dana od dana prijema zahteva, organ uprave će obavestiti tražioca da li poseduje predmetnu informaciju, kao i obezbediti uvid u dokument koji sadrži traženu informaciju, odnosno dati ili dostaviti kopiju dokumenta, u zavisnosti od slučaja. Aneks 2 sadrži obrazac za pristup informacijama od javnog značaja.

2.7 Ostali relevantni zakoni i odredbe

Pored Zakona o eksproprijaciji, sledeći zakonski akti, politike i regulatorni propisi i okviri uređuju pitanja eksproprijacije i raseljavanja, kao i druge socijalne uticaje vezane za izvođenje radova na zaštiti od poplava, predstavljaju osnovu za ovaj SAPR:

1. Zakon o osnovama svojinskopravnih odnosa (usvojen 1980 godine, dopunjen 1990, 1996 i 2005. godine).
2. Zakon o planiranju i izgradnji (usvojen i izmenjen 2009 godine i dopunjen 2011. godine).
3. Zakon o poljoprivrednom zemljištu (usvojen 2006 godine, dopunjen 2009. godine)
4. Zakon o državnom premeru i katastru (usvojen 2009 godine, dopunjen 2010. godine).
5. Zakon o prostornom planiranju Republike Srbije od 2010 do 2020. godine (usvojen 2010. godine).
6. Zakon o otklanjanju posledica poplava u Republici Srbiji (usvojen 2014 i dopunjen 2015. godine)

U narednom tekstu su date najznačajnije karakteristike zakona koji su primenljivi na ovaj tip uticaja.

Zakon o osnovama svojinskopravnih odnosa

Zakon o osnovama svojinskopravnih odnosa ("Službeni glasnik Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije", br. 6/80, 36/90, "Službeni list Savezne Republike Jugoslavije", br. 29/96 i "Službeni glasnik Republike Srbije", br.115/2005) navodi osnovne odredbe svojinskopravnih odnosa, uključujući suštinu prava svojine, predmet prava svojine, prava susvojine i zajedničke svojine, sticanje svojinskog prava, prava svojine na plodove koje stvar daje, svojine stečena na neosnovanim preuzimanjem, svojinskih odnosa izvedenih iz situacija kada je objekat izgrađen na tuđem zemljištu, zaštitu prava svojine, zaštitu svojine, prestanak vlasničkih prava itd. Zajedno sa Zakonom o obligacionim odnosima, ovaj zakon predstavlja vodič kroz principe nadoknade šteta.

3. POLITIKA SVETSKE BANKE U VEZI PRINUDNOG RASELJAVANJA (OP/BP 4.12)

Svi projekti koje finansira Svetska Banka, a koji uključuju prinudno raseljavanje, podležu zahtevima Operativne politike Svetske Banke OP 4.12. Ova politika precizira procedure i

⁴"Službeni glasnik Republike Srbije " br. 120/04, 54/07, 104/09 i 36/10

insturmente za eliminaciju potencijalnih negativnih ekonomskih, socijalnih i uticaja na životnu sredinu. OP 4.12 se ne aktivira samo u slučajevima fizičkog izmeštanja, već i kod bilo kakvog gubitka skloništa, imovine ili pristupa imovini, kao i gubitka prihoda i izvora egzistencije.

Opšti ciljevi OP 4.12 su sledeći:

- (a) Prinudno raseljavanje treba izbeći gde god je moguće, svesti ga na najmanju meru, putem razmatranja svih izvodljivih izmena projekta.
- (b) U situacijama kada raseljavanje nije moguće izbeći, aktivnosti raseljavanja treba da budu osmišljene i sprovedene kao održivi razvojni programi, koji će obezbediti dovoljne resurse za ulaganja, što će omogućiti raseljenim licima da učestvuju u dobrobiti ostvarenoj po osnovu projekta. Raseljena lica treba konsultovati i obezbediti im mogućnost da učestvuju u planiranju i implementaciji programa raseljavanja.
- (c) Raseljenim licima treba pružiti podršku u smislu unapređenja prethodnih izvora egzistencije i životnog standarda ili bar njegovog realnog vraćanja na nivo, ili nivoa koji su bili preovlađujući pre početka implementacije projekta, šta god je više.

OP 4.12 razlikuje tri kategorije lica u smislu podobnosti za odobravanje kompenzacije ili pomoći:

- a. Lica koja imaju zakonsko pravo svojine nad zemljištem (uključujući običajna i tradicionalna prava priznata po osnovu zakona određene zemlje).
- b. Lica koja nisu imala zakonsko pravo svojine nad zemljištem u vreme početka popisa, ali polažu pravo na takve parcele ili imovinu, pod uslovom da su ti zahtevi zakonski priznati, ili će postati priznati primenom procesa preciziranog u pojedinačnim planovima raseljavanja.
- c. Lica koja nemaju priznato zakonsko pravo svojine, niti polažu pravo na zemljište koje su zauzeli.

3.1 Uporedna pravna (GAP) analiza relevantnog nacionalnog zakonodavstva i Operativne politike Svetske Banke OP. 4.12

Ciljevi Operativne politike Svetske Banke OP. 4.12 su jasni u nastojanju da se prinudno raseljavanje izazvano eksproprijacijom zemljišta izbegne kad god je to izvodljivo, a ukoliko to nije moguće treba primeniti principe kompenzacije za efekte na sva lica pod uticajem projektnih aktivnosti, kao i dovesti njihove izvore egzistencije bar na nivo pre početka projektnih aktivnosti. U suštini, institucionalni okvir za eskproprijaciju u Republici Srbiji je čvrst i u širem smislu kompatibilan sa Operativnom politikom Svetske Banke OP. 4.12, međutim postoje izvesna očekivanja, posebno u vezi kompenzacije po zamenskoj ceni zemljišta, u poređenju sa zahtevom lokalnog zakonodavstva o kompenzaciji za zemljište po tržišnoj ceni. Pored toga, nacionalno zakonodavstvo ne priznaje nelegalne korisnike, zakupce i stanare. Zakon ne propisuje poseban mehanizam za žalbe vezan za projekat, procenu socijalnog uticaja, palaćanje poreza i dažbina kao dela kompenzacionog paketa, rodno razvrstavanje podataka i podršku vulnerabilnim licima.

Sledeća tabela daje pregled pojedinih razlika između nacionalog zakona o eksproprijaciji u poređenju sa Operativnom politikom Svetske Banke OP 4.12, kao i preporuke korektivnih mera/mera za ublažavanje uticaja u cilju usaglašavanja sa zahtevima Operativne politike OP 4.12. **Prikazane su isključivo razlike od značaja za uticaje identifikovane po osnovu ovog Skraćenog akcionog plana raseljavanja (SAPR).**

Tabela1: Uporedna pravna analiza (GAPanaliza)

Pitanje	Zahtevi zakona o eksproprijaciji Republike Srbije	Zahtevi Politike Svetske Banke OP 4.12	Razlike i mere za prevazilaženje razlika
Popis i socio-ekonomsko istraživanje i Skraćeni akcioni plan raseljavanja (SAPR)	Ne postoji eksplicitan zahtev vezan za socio-ekonomske studije, niti za izradu bilo kakvog instrumenta koji reguliše raseljavanje bez obzira na obim uticaja. Zakon ipak zahteva izradu inventarne liste pogođenih lica i njihove imovine, bez polaznih socio-ekonomskih indikatora.	Popis i socio-ekonomsko istraživanje moraju biti pripremljeni za SAPR. Istraživanje treba da uključi informacije o (i) stanovništvu pogođenog područja u ovom trenutku, (ii) karakteristikama izmeštenih domaćinstava, njihovom životnom standardu i izvorima egzistencije (iii) značaju očekivanih gubitaka i obimu dislokacije, i (iv) ugroženim grupama i licima.	Popis i socio-ekonomsko istraživanje sprovedeno u skladu sa zahtevima Svetske Banke, kao i zahtevima nacionalnog zakonodavstva.
Datum preseka – u smislu podobnosti (za komepnzaciju)	Zakon propisuje da je datum preseka u smsilu podobnosti, datum podnošenja predloga za eksproprijaciju odgovarajućem opštinskom organu uprave od strane korisnika eksproprijacije	Uobičajeno je da se za datum preseka uzima datum početka popisa. Datum preseka takođe može da bude datum definisanja projektnog područja, pre početka popisa, pod uslovom da je obavljeno efikasno informisanje javnosti o definisanom projektnom području, uključujući i sistematsko kontinuirano informisanje nakon definisanja projektnog područja, kako be se	Datum preseka za potrebe podobnosti, biće datum početka popisa. Obaveštenje o Moratorijumu kojim se javnost obaveštava o proglašenju datuma preseka je obelodanjen 20.04.2016. godine. Ovo obelodanjivanje u formi obaveštenja biće prikazano za ugrožene objekte. Informacija je data, a posledice objašnjene u toku sprovođenja početnog popisa 20.04.2016. godine. Dodatne informacije o datumu Moratorijuma su

Pitanje	Zahtevi zakona o eksproprijaciji Republike Srbije	Zahtevi Politike Svetske Banke OP 4.12	Razlike i mere za prevazilaženje razlika
		sprečio dalji priliv stanovništva. Lica koja su prispela u projektno područje nakon datuma preseka neće imati pravo na kompenzaciju, ili bilo koju drugu vrstu pomoći vezane za raseljavanje.	predstavljanje 18.08.2016. godine.
Podobnost za kompenzaciju (neformalna)	Zakon priznaje samo formalno-pravno vlasništvo, lica bez zakonskog prava svojine, ali koja polažu pravo na predmetno zemljište i imovinu – pod uslovom da je to pravo priznato po lokalnim zakonima, ili će postati priznato.	U skladu sa Operativnom politikom Svetske Banke OP 4.12, postoje 3 kategorije lica na koje se može odnositi podobnost za kompenzaciju: a) Oni koji imaju formalno – pravno vlasništvo nad zemljištem b) Oni koji nisu imali zakonsko pravo na zemljište pre početka popisa, a polažu pravo na predmetno zemljište i imovinu, pod uslovom da je to pravo priznato po lokalnim Zakonima, ili će postati priznato u toku procesa preciziranog u SAPR-u. c) Oni koji nemaju priznato zakonsko pravo na zemljište koje su zauzeli.	U skladu sa okvirnom politikom raseljavanja (OPR), lica pod uticajem projektnih aktivnosti koja su izgradila objekte bez dozvole, a koji koriste privatno zemljište imaju pravo na kompenzaciju/pomoć za investicije uložene u javno i privatno zemljište u vrednosti objekata i instalacija (prema Zakonu o osnovama svojnskopравnih pravnih odnosa -usvojen 1980. godine, dopunjen 1990, 1996 i 2005. godine) u smislu investiranih sredstava – što će utvrditi veštak u toku procene vrednosti korišćenih materijala, useva, šuma, drveća, stabala koja daju plodove, voćnjaka, vinograda, i perioda neophodnog za njihovu ponovnu reprodukciju. Ova prava se ne odnose na lica koja su počela sa aktivnostima, bilo u formi gajenja useva ili izgradnje bilo koje pokretne imovine

Pitanje	Zahtevi zakona o eksproprijaciji Republike Srbije	Zahtevi Politike Svetske Banke OP 4.12	Razlike i mere za prevazilaženje razlika
			nakon datuma preseka.
Kompenzacija po osnovu zamenske vrednosti	Procena vrednosti objekata i zemljišta je zasnovana na preovlađujućoj tržišnoj ceni i okolnostima u vreme potpisivanja sporazuma.	U slučaju ojekata, "zamenska cena" se definiše na sledeći način: Za kuće i druge objekte, to je tržišna vredost građevinskog materijala nepodnog da bi se izgradio novi objekat, sličnog ili boljeg kvaliteta i površine u prođenju sa ugorženim objektom, ili popravke ugorženog objekta, ili rehabilitacije delimično oštećenog objekta plus troškovi prevoza građevinskog materijala do gradilišta, uključujući i troškove radne snage i naknadu za izvođača radova,	Prilikom utrdivanja zamenske cene za pogođenu imovinu, u obzir će biti uzeti tržišna cena, kao i potencijalni porezi i dadžbine. Kod procene vrednosti pogođenih objekata, vrednost amortizacije neće biti uzeta u obzir, a procena vrednosti će biti zasnovana na troškovima izgradnje novog objekta istog kvaiteta. Prilikom procene vrednosti pogođenih objekata takođe će se uzeti u obzir i vrednost vremena utrošenog na izgradnju, uključujući i potencijalne poreze i dadžbine. Ovo izmeštanje ne podleže oporezivanju, s obzirom da će samo izmeštanje biti izvršeno na drugu parcelu u vlasništvu istog sopstvenika.
Rešavanje žalbi Za pitnja vezana za izmeštanje, ili druga pitanja koja se mogu	Pored zvaničnih institucija i pravnih lekova za žalbe, druge procedure za rešavanje žalbi nisu	Neophodno je uspostaviti adekvatne, povoljne i pristupačne procedure, za razrešavanje sporova	Nezavisna Komisija za žalbe je obrazovana 15.05.2016. godine, u sledećem sastavu: Predstavnik DV, JIP, dok su lica pod uticajem projektnih aktivnosti delegirala svog

Pitanje	Zahtevi zakona o eksproprijaciji Republike Srbije	Zahtevi Politike Svetske Banke OP 4.12	Razlike i mere za prevazilaženje razlika
pojaviti u toku izvođenja građevinskih radova.	neophodne	posredovanjem treće strane, nastalih kao posledica raseljavanja; ovi mehanizmi za rešavanje žalbi treba da uzmu u obzir raspoloživost pravosudnih resursa, kao i običajne i tradicionalne mehanizme rešavanja sporova.	predstavnik.
Monitoring i evaluacija	Ne zahteva posebne procedure monitoringa.	Zajmoprimac je odgovoran za adekvatan monitoring i evaluaciju aktivnosti navedenih u instrumentima raseljavanja.	Jedinica za implementaciju projekta (JIP) će biti odgovorna za monitoring u skladu sa zahtevima preciziranim u OPR i SAPR-u.

4. MINIMIZIRANJE UTICAJA

Alternativna trasa projekta nije mogla biti razmotrena, a područje uticaja izbegnuto, s obzirom na činjenicu da utvrđena trasa prati rečni tok.

Uticaj na 7 šupa nije mogao biti izbegnut, tako da je izmeštanje, kao što je ranije objašnjeno, pitanje zdravlja i bezbednosti zajednice.

Nakon detaljnog razmatranja alternativa od svih uključenih strana, sva lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP), osim jednog, su kao najprihvatljiviju opciju tražili izmeštanje objekata, dok je jednog prihvatalo zamenske objekte, s obzirom da su objekti u njegovom posedu ruinirani i skloni rušenju. Lokacija izmeštanja je obeležana na crtežima u cilju pronalaženja najadekvatnijeg rešenja.

5. POGOĐENO STANOVNIŠTVO I UTICAJI PROJEKTA

5.1 Pregled uticaja projekta

Kao što je ranije navedeno, Projekat zaštite Niša od poplava se realizuje u pravcu rečnog toka u koritu reke. Rečno korito je u vlasništvu Republike Srbije, kao javno dobro. Bez obzira na navedeno, identifikovano je sledeće:

- Izmeštanje 7 pomoćnih objekata/štala delimično izgrađenih na javnom, a delimično na privatnom zemljištu, najevećim delom na samim granicama rečnog korita, ometajući na taj način bezbedno izvođenje radova.

Naredene fotografije prikazuju lokaciju, okruženje i stanje pogodenih objekata.

Slika4: Objekat br. 1 br. 2

Slika5: Objekat br.3

Slika 6:Objekat br. 4

Slika7: Objekat br. 5

Slika8: Objekat br. 6

Slika9: Objekat br. 7

Naredne table prikazuju detaljne podatke ob roju LPUP prema tipu uticaja.

**Tabel 2: Podaci o ugroženim licima pod uticajem projektnih aktivnosti-
(izmeštanje pomoćnih objekata)**

Broj LPUP	Broj pomoćnih objekata zahvaćenih stalnom eksproprijacijom zemljišta	Tipovi pogođenih pomoćnih objekata
5	7	Štala /šupe

Rodno razvrstavanje inventarne liste vlasnika je otkrilo da su svih 5 vlasnika muškarci. Oni su ti koji koriste šupe za sopstvene potrebe i aktivnosti.

Tabela3: Pregled ugroženih rodno razvrstanih zemljišnih parcela, pod obadva uticaja

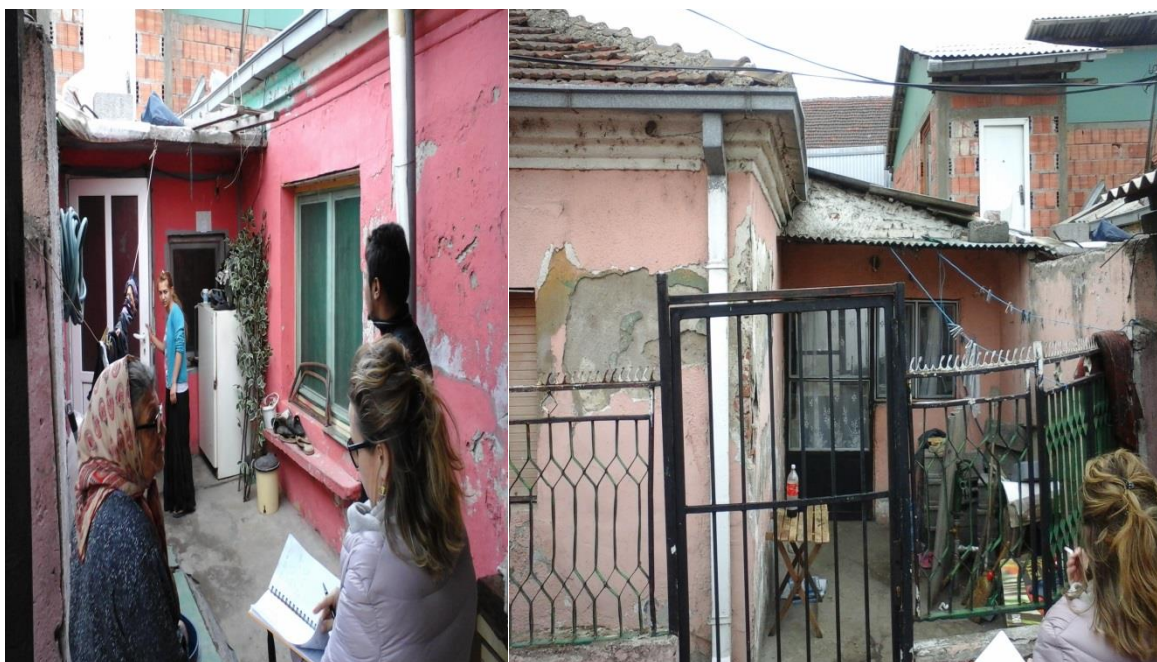
Vlasništvo	Broj vlasnika (uključujući suvlasnike)	Procenat
Žene	0	0 %
Muškarci	5	100%
Ukupno	5	100%

5.2 Lokalni kontekst pod-projekta

Romsko naselje je osnovano pre nekih 40 godina, kada je lokalna fabrika prepustila deo svog zemljišta nekolicini romskih porodica, pri čemu se ovaj dogovor poštuje do današnjeg dana i pored činjenice da je fabrika privatizovana, jer je odčigledno povoljan za obe strane.

Danas, na pomenutom zemljištu živi zajednica od sedam romskih porodica u sedam različitih domaćinstava. Pomenuta zajednica i njihovi stambeni objekti su locirani na rastojanju približno 30 m od buduće lokacije izvođenja radova, kao i demarkacione linije ovog pod-projekta. Neki od članova domaćinstava privremeno rade u Austriji i na taj način izdržavaju svoje porodice. Za razliku od brojnih sličnih zajednica, ova zajednica ispoljava značajan nivo stabilnosti, poštovanja lokalne zajednice i urbanizacije. Kuće su izgrađene od čvrstih materijala, u prilično dobrom stanju, relativno čiste i uredne. Glavni izvor egzistencije romskog naselja predstavlja organizovani porodični posao – prikupljanje sekundarnih sirovina: različitih metala kao što su gvožđe, aluminijum i bakar, otpadnog papira, plastike i stakla za reciklažu. Ova aktivnost se sprovodi na tradicionalan način, korišćenjem konjskih zaprega. Sekundarne sirovine se skladište u 6 od 7 šupa, dok se jedna šupa koristi za smeštaj 1 konja. Svih ovih 7 šupa će biti pod uticajem projekta i biće predmet izmeštavanja. Primarni razlozi su standardi zdravlja i bezbednosti. U toku sastanaka, bilo je zanimljivo utvrditi do koje mere zajednica pristupa ovoj aktivnosti kako bilo kom preduzeću – uz poštovanje radnog vremena, podele rada i drugih poslovnih pravila.

Stambeni objekti, pri čemu neki od objekata prikazanih na fotografijama neće biti zahvaćeni.

Slika10: Romsko naselje u blizini reke, neki od objekata prikazanih na fotografijama neće biti zahvaćeni uticajem izvođenja građevinskih radova⁵

Pored kuća, na zemljištu kojae pripada fabrici zajednica je izgradila drvene štale u kojima drže 5 konja. Ove štale neće biti ugrožene. Usled ad hokizgradnje bez važeće građevinske dozvole, neke od ovih baraka se nalaze na javnom zemljištu, pored rečne obale.

Konji se, u skladu sa romskom tradicijom koriste kao radne životinje, adekvatno se hrane i drže u pristojnim uslovima. Drugih sedam baraka su na udaljenoj lokaciji, izvan zone neposrednog uticaja građevinskih radova, tako da ni na koji način neće biti pod direktnim uticajem projektnih aktivnosti, niti će izvođenje građevinskih radova uticati na njihovu stabilnost, ili korišćenje na isti način kako i ranije.

Tokom nekoliko poseta i konsultacija sa zajednicom održanih 21.01.2016., 20.02.2016., 20.04.2016, 15.05.2016. i 18.08.2016. godine, detaljno su razmotrena alternativna rešenja i dogovoreno je da šest šupa budu izmeštene i ponovo podignute u zavisnosti od tehničkih ograničenja.

5.3 Mere ublažavanja /izmeštanja i lokacija izmeštanja

Kao što smo napomenuli pogođeno je 7 šupa. Njihovo pojedinačno stanje je uslovalo mere za ublažavanje uticaja. Dve šupe, koje su u veoma lošem stanju i sklone padu, biće ponovo izgrađene od čvrstih materijala sa betonskim podovima, pri čemu će neki od materijala srušenih objekata biti ponovo upotrebljeni. Svi materijali koje nije moguće ponovo iskoristiti, biće zamenjeni novim, u cilju poboljšanja stanja šupa.

Ostalih 5 šupa, su uglavnom napravljene od gotovih ploča iverice i drugih kompozitnih materijala. Ovo čini demontažu šupa relativno jednostavnom i omogućava njihovo izmeštanje, sa izuzetkom veznih komponenti (ekseri, šrafovi i dr.), koji će biti zamenjeni novim.

Bilo je potrebno nekoliko sastanaka kako bi se konačno odredila izabrana lokacija i postigla saglasnost između pojedinačnih sopstvenika i vlasnika fabrike koji obezbeđuje lokaciju za izmeštanje. Pomenuta lokacija se nalazi u blizini orginalne lokacije. Fotografija lokacije je data na Slici 3. Sastancima je rukovodila Jedinica za implementaciju projekta (JIP), kako bi se osigurala transparentnost, potpuno razumevanje opcija, kao i posvećenost paketu izmeštanja. Sve strane su potvrdile svoju saglasnost u smislu ugovora, tako da je končno odlučeno o mestu gde će šupe za skladištenje biti izmeštene, što se može videti na nardnoj fotografiji. Lokacija je ograđena,

⁵Fotografije su napravljene u toku anketiranja 01.04.2016. godine i koriste se uz dopuštenje pripadnika zajednice

zemljište pripremljeno i ograda podignuta, o tošku vlasnika zemljišta, fabrike „Monicom d.o.o.“, koja se saglasila, odnosno ponudila da ovo učini.

Slika11: Lokacija izmeštanja

Lokacija je ograđena visokim ogradama, kako bi se sprečilo provalnici preskoče ogradu i nelegalno dođu u posed reciklažnog materijala koji je tu uskladišten. Lokacija je opremljena kapijom i katancem, a članovi pogođene zajednice će imati neomatan pristup lokaciji u bilo koje vreme. Prethodna slika prikazuje da su pripremni radovi već u toku. Temelji su položeni i izgrađeni za objekte koji se nisu mogli izmestiti bez oštećenja s obzirom na nivo dotrajalosti. Zid od cigala koji se vidi u pozadini je ustvari zid skladišta sa čvrstim podom i krovom. Prednja strana zida će biti probijena kako bi se obezbedio prostor za štale koje nisu mogle biti rastavljene i ponovo podignute bez oštećenja.

5.4 Popis /Inventarana lista

Popis/Inventarna lista svih lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) je sačinjena u cilju analize informacija neophodnih za identifikovanje svih kategorija uticaja, lica pođenih izvođenjem građevinskih radova i pravom službenosti koje će biti primenjeno na zauzetom javnom zemljištu, uključujući i izmeštanje imovine zahvaćene projektnim aktivnostima. Popis je realizovan na bazi pojedinačnih razgovora

Popis obuhvata sledeće podatke:

- (i) Lokaciju i katastarske opštine,
- (ii) Broj katastarske parcele,
- (iii) Vrstu uticaja,
- (iv) Ime i prezime lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP-vlasnik ili korisnik),
- (v) Ukupnu površinu zemljišta u vlasništvu, odnosno zemljišta koje se koristi (m²).
- (vi) Ukupnu površinu zemljišta koje će biti pogođeno (m²)
- (vii) Tip imovine na pogođenom zemljištu.
- (viii) Procenjen ili primljen iznos kompenzacije
- (ix) Druge informacije relevantne za pojedinačne slučajeve

Koncizna verzija popisnih podataka data je u Aneksu X ovog Skraćenog akcionog plana raseljavanja (SAPR), dok je poseban, detaljan excel fajl dat u zasebnom fajlu u prilogu ovog dokumenta.

5.5 Socio-ekonomsko istraživanje/anketiranje

Socio-ekonomsko istraživanje je sprovedeno od strane anektara sa sveobuhvatnim iskustvom popitajima raseljavanja u okviru projekata finansiranih od strane Svetske Banke, kao i uz podršku Opštine Niš, JIP i VPC NIŠ.

Za potrebe ankete, Jedinica za implementaciju projekta je sačinila najavu/poziv sa adekvatnim vremenom i lokacijim, a neposrednom realizacijom su rukovali JIP i VPC NIŠ.

Socio-ekonomsko anketiranje je sprovedeno 20.04.2016. godine, u domovima ispitanika. Fotografije sa anketiranja su date u Aneksu 8.

Cilj je bio prikupljanje mišljenja lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) o uticajima projekta, isplata kompenzacije, prihvatljivim predlozima u vezi mera za ublažavanje uticaja, kao i specifičnih podataka vezanih za trenutno stanje izvora egzistencije i životnim uslovima LPUP, kako i uvid u viđenje FERP Projekta od strane zajednice.

Dodatna uloga anketiranja je bila prezentacija detalja vezanih za projekat, sa relevantnim mapama svih lokacije gde su mera za ublažavanje uticaja bile prikazane. U toku anketiranja licima pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) su dati podaci za kontakt Nadzornog inženjera i inženjera iz Republičke Direkcije za vode u cilju uspostavljanja veza i svakodnevne komunikacija, ako budu imali potrebe da daju dodatne sugestije nakon anketiranja, ili da izraze zabrinutost po nekom drugom pitanju.

Upitnik korišćen prilikom anketiranja je formiran sa delimično otvorenim pitanjima. Obrazac korišćen prilikom socio-ekonomskog anketiranja dat je u Aneks 3 – Socio-ekonomski anketni upitnik.

Skup podataka prikupljen u toku socio-ekonomskog istraživanja/anketiranja obezbedio je polazne detaljne socijalne, ekonomske i demografske podatke o domaćinstvima, kao i druge relevantne podatke o populaciji pod uticajem projektnih aktivnosti.

Zbir ključnih podataka je dat u Aneksu 4 ovog Skraćenog akcionog plana raseljavanja (SAPR) je (posebna baza podataka u formi zasebnog Excel dokumenta). Osetljivost dobijenih podataka, kao i ograničenja po osnovu lokalnog zakonodavstva su uticali na odluku da poverljive informacije o pojedincima i imovini neće biti javno objavljivane. Ovo je posebno naglašeno u pozivu, ali takođe i tražno od strane intervjuisanih lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP).

5.6 Socio-ekonomska procena lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP)

Pored osnovnih demografskih podataka (starost, pol, veličina porodice), od lica pod uticajem projekta su prikupljene i socijalne i ekonomske informacije (nacionalnost, zdravstveno stanje, obrazovanje, zanimanje, izvori prihoda). Ove informacije su omogućile organizacijama koje implementiraju projekat da se upoznaju sa zajednicama zahvaćenim projektnim aktivnostima, kao i obimom neophodne kompenzacije i podrške u pogledu raseljavanja koje je neophodno obezbediti u cilju ublažavanja ovih negativnih uticaja.

Posebna pažnja će biti usmerena na vulnerabilne grupe koje žive u projektnom području. Ove grupe mogu da uključuju domaćinstva koja vode žene, ljude sa određenim stepenom invalidnosti, stariju populaciju.

Socio-ekonomska anketiranja su sprovedena nakon što su istraživanja u smislu popisa imovine i useva završeni. Pomenuta anketiranja su obezbedila detaljne informacije o domaćinstvima i pojedinačnom nivou trenutnog životnog standarda, prihodom i izvorima egzistencije. Ciljevi socio-ekonomskih anketiranja su bili identifikovanje potencijalnih negativnih uticaja na lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP), kao i potencijalno vulnerabilnih lica i domaćinstava; u isto vreme predstavljajući osnovu za merenje efikasnosti planova raseljavanja i mera za ublažavanje uticaja.

Detaljna socio-ekonomska anketiranja su uključivala sledeće glavne teme:

- Demografske informacije
- Strukturu domaćinstva

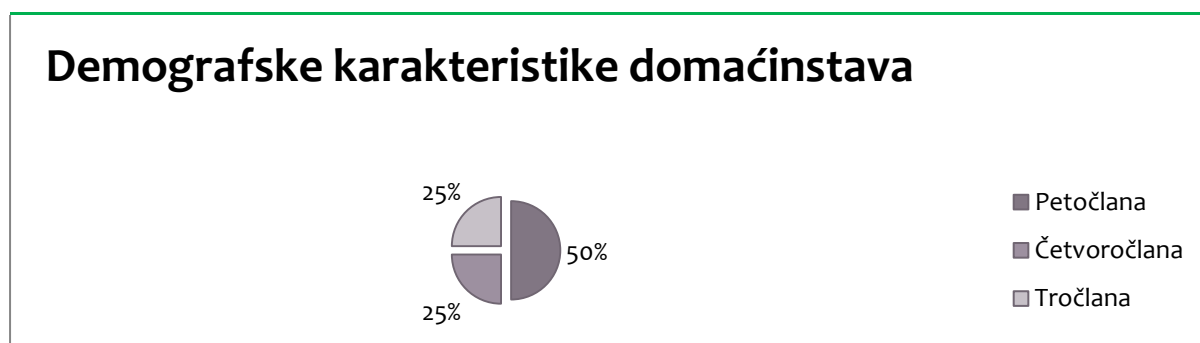
- Obrazovanje i veštine
- Ekonomske aktivnosti i izvore egzistencije
- Prihode domaćinstava
- Zdravlje i dobrobit

5.6.1 Vlasnici

Od ukupno 5 privatnih vlasnika 7 pomoćnih objekata, 4 su učestvovali u anketiranju što predstavlja 80% od ukupno pogođenih vlasnika.

5.6.2 Demografske karakteristike domaćinstava

Rezultati su pokazali da među intervjuisanim licima nije bilo žena, niti jednočlanih domaćinstava, odnosno da su glave domaćinstava isključivo muškarci. Među ženama nije bilo ni korisnika šupa. Pored toga, pokazalo se da prosečna veličina domaćinstva 4 člana, što je za 2.88⁶ više od nacionalnog proseka u smislu broja članova domaćinstva. Anketiranje se pokazalo da je 50% sačinjeno od 5 članova, dok ostatak podjednako raspodeljen (25%) između četvoročlanih i tročlanih domaćinstava. Detaljnija analiza je pokazala da obično dve, ili više generacija žive zajedno. Karakteristike domaćinstava su date u narednom delu.

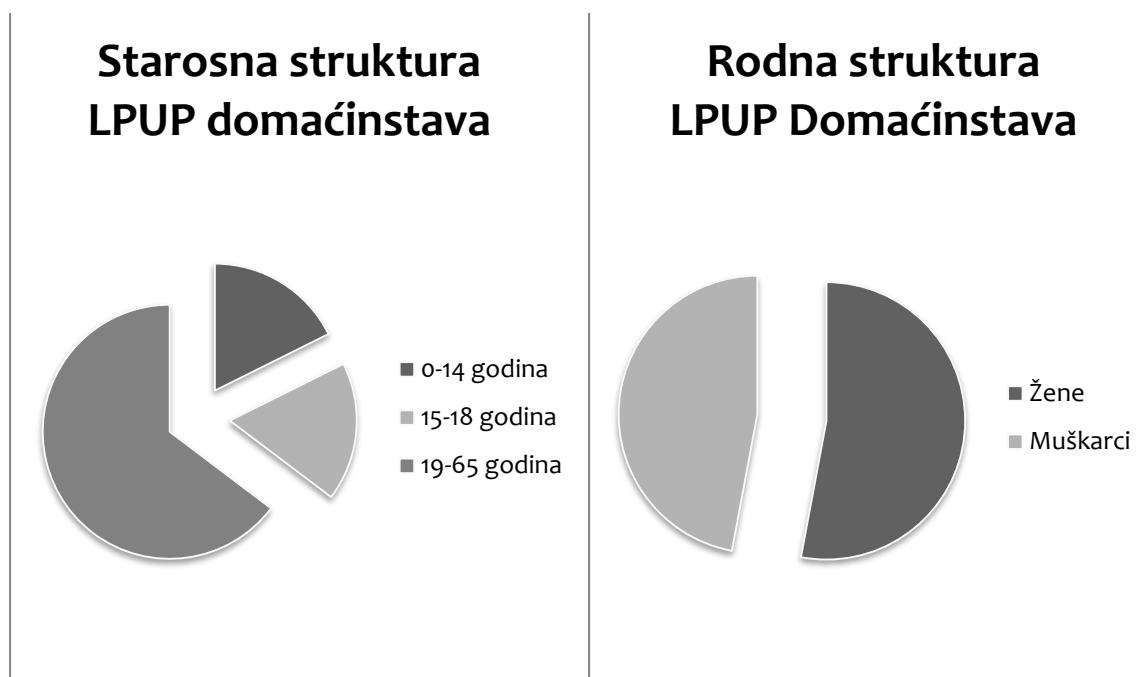

Slika12: Demografske karakteristike pogođenih domaćinstava

5.6.3 Rod i starostna struktura respondenata

Među respondentima nije bilo žena. Većina supruge, je međutim bila prisutna za vreme anketiranja. Zakonsko vlasništvo je još uvek najčešće u posedu muškaraca. Anketiranje je ipak pokazalo da u domaćinstvima ima nešto više ženskih 53%, u odnosu na muške članove, kojih ima 47%. Većinsku grupu predstavlja tzv. „radno aktivno stanovništvo“. Pored toga, prisutna je podjednaka raspodela, odnosno 18%, između starosnih grupa 0-14 i 15-18.

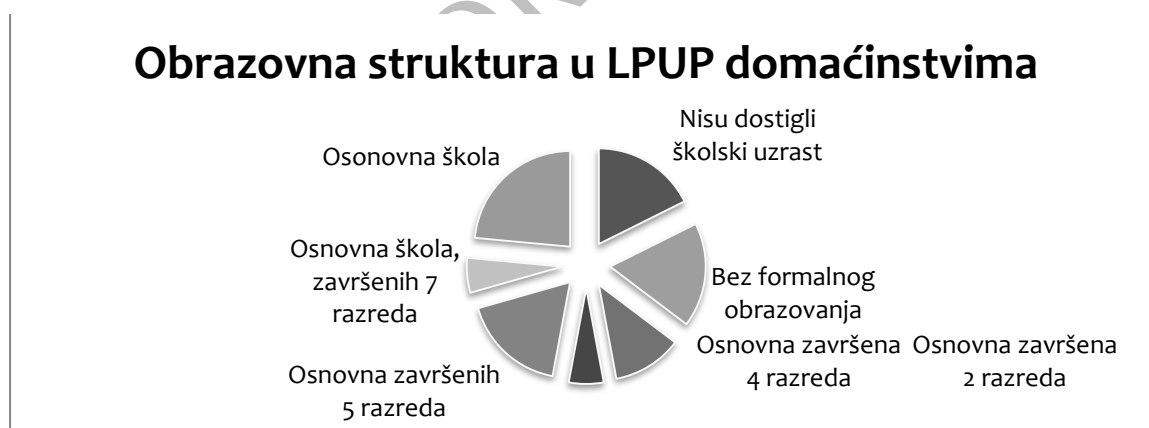
⁶ Izvor: 2011 Nacionalni popis stanovništva

Slika13: Starosne i rodne karakteristike domaćinstava

5.6.4 Obrazovanje

Analiza odgovora respondenta je pokazala prilično nizak obrazovni nivo. Uprkos niskom nivou formalnog obrazovanja, svi repondenti su pismeni. Potrebno je napomenuti da svi respondenti govore srpski i romski jezik. Varijabla korišćena za merenje gore navedenog je bila sposobnost čitanja i pisanja oba navedena jezika.

Slika14: Obrazovna struktura

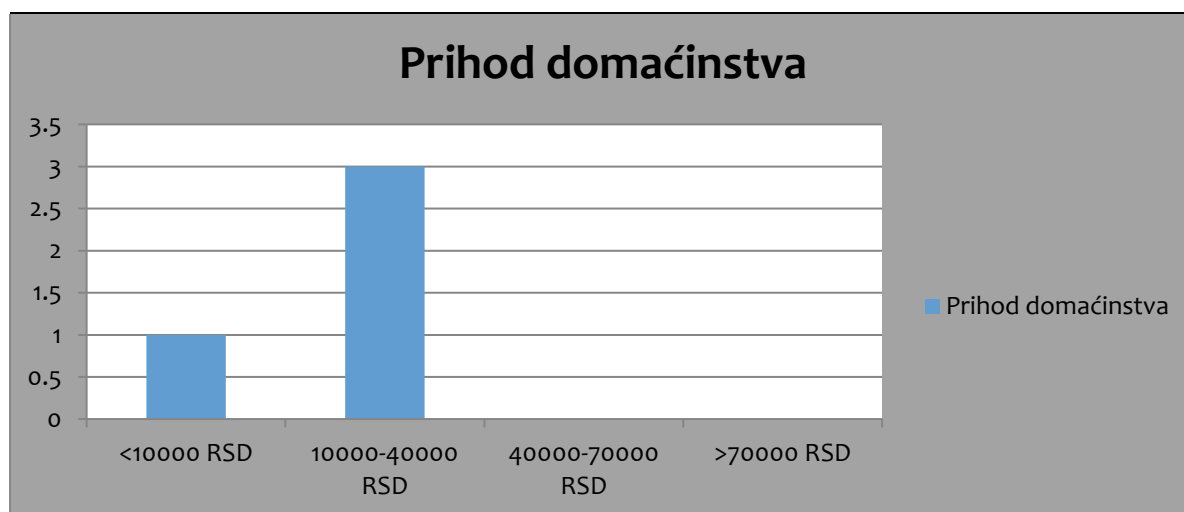
5.6.5 Zdravstvena zaštita

Postoje četiri tipa zdravstvenih ustanova kao što su klinike, bolnice, ambulate i apoteke, koje su na raspolaganju licima pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP). Imajući u vidu da se naselje nalazi u veoma urbanizovanom području, nisu identifikovane prepreke u smislu pristupa zdravstvenim uslugama. Svi respondenti i članovi njihovih porodica su zdravstveno osigurani.

Ne postoje obasci ponavljanja ili širenja određenih oboljenja u okviru domaćinstva. Najčešći zdravstveni problemi su visok krvni pritisak, astma i kaddiovaskularna oboljenja. Ovo su najčešći razlozi poseta zdravstvenim ustanovama. Ostali razlozi za traženje medicinske pomoći uključuju nezgode, stomatološke probleme, otorinolaringološke infekcije, probleme sa očima, prenatalnu i postnatalnu negu. Obrasci oboljenja su u skladu sa nacionalnom i regionalnom statistikom, zabeležnom u godini koja je prethodila studiji početnog stanja.

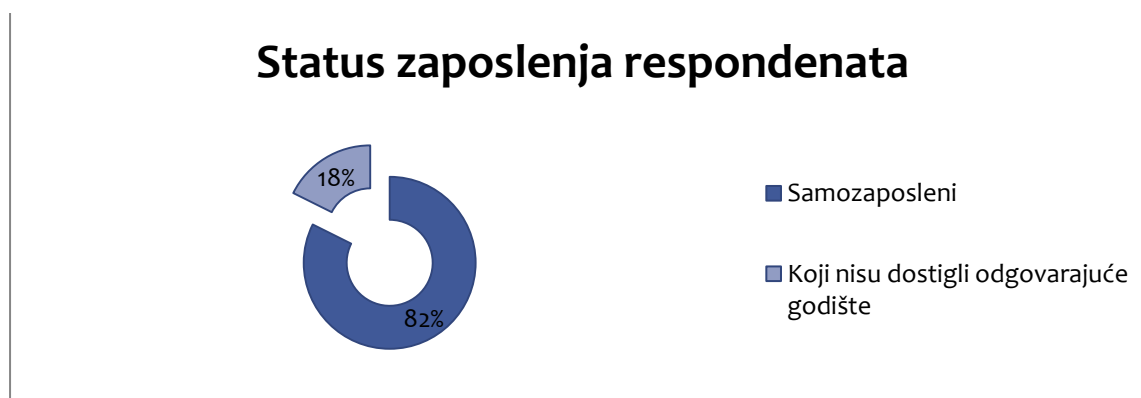
5.6.6 Izvori egzistencije lica pod uticajem i mesečni prihod

Najveći deo prihoda dolazi iz neformalnih izvora. Svih 5 domaćinstava se bave sakupljanjem reciklažnog otpada, uglavnom papira, plastike i konzervi. Prikupljeni otpad se dva puta sedmično meri, broji i plaća od strane lokalnog centra za reciklažu. 4 domaćinstva primaju nadoknadu za nezaposlene od strane lokalne službe za zapošljavanje. Tri domaćinstva ili 60%, su prijavila mesečni prihod između 10.000,00 i 40.000,00 dinara (protivvrednost između 81,3 i 325,20 EUR, odnosno 90 i 362,64 USD). Minimalna zarada u Srbiji u februaru 2016. godine iznosila je 20,328 dinara (protivvrednost od 165,2 EUR ili 184 USD) mesečno po zaposlenom, pri čemu je samo jedno domaćinstvo imalo prihode ispod nivoa minimalne zarade. Zvanična granica siromaštva iznosi 14.920,00 dinara (protivvrednost od 121,30 EUR ili 135,8 USD za jednočlano domaćinstvo), 26.856,00 dinara (protivvrednost do 218,34 EUR ili 243,48 USD za dva odrasla člana i jedno dete starosti do 14 godina) i 31.332,20 dinara (254,73 EUR ili 284,60 USD za dva odrasla člana domaćinstva i dvoje dece starosti do 14). Kada su upitani da sami procene zadovoljstvo ekonomskom situacijom i finansijskim statusom, svi su svoj status ocenili kao prihvatljiv, ali težak.

Slika15: Prihod domaćinstava

5.6.7 Status zaposlenja

Slika16: Status zaposlenja članova domaćinstava

5.6.8 Mesto boravka

Svi respondenti žive u Nišu.

5.6.9 Status ugroženosti

Studija nije identifikovala grupe koje su posebno ugrožene u smislu osiromašnja ili marginalizacije koje mogu nastati kao rezultat gubitka imovine. Iako generčki indikatori ugroženosti pokazuju da su sva domaćinstva ispod granice siromaštva, uticaj i pojedini tipovi promena koje nastaju usled projektnih aktivnosti neće uticati na pogoršanje statusa ugroženosti. Mere kompenzacije/izmeštanja imaju za cilj da nadoknade gubitke. Uticaji podprojekta su neznatni i nisu vezani za izvore egzistencije. U tom smislu, ne predstavljaju opasnost daljeg osiromašnja ili marginalizacije lica koja su identifikovana kao vulnerabilna.

5.7 Grupne diskusije (fokus grupe) sa ženama

Opšta identifikacija LPUP je ukazala da formalno anketiranje u ovoj, na prvi pogled patrijarhalnoj sredini neće pokazati pravu ulogu žena. U tom smislu, učinjen je dodatan napor da se identifikuju ženski članovi pogođenih domaćinstava kroz ad hoc sastanke fokus grupa, u cilju dobijanja uvida u njihovo viđenje uticaja i predloženih mera za ublažavanje istih. Žene su postale veoma zainteresovane za učešće u diskusijama o uticajima i pomoći prilikom izmeštanja koja će biti pružena.

Fokus grupa je uključivala sledeće teme: Kako su obavestene o projektnim aktivnostima? Kako će se uticaj odraziti na njihov životni standard? Kako će izvođenje građevinskih radova uticati na njihovu svakodnevnu rutinu? Da li su bile uključene u odlučivanje o izmeštanju imovine? Kako i da li je bilo razgovora u domaćinstvu o podršci koju je obezbedila Jedinica za implementaciju projekta (JIP)? Da li su zadovoljne predloženim merama? Da li bi odlučile durugačije, da je odluka bila na njima?

Slika 17: Fotografije sa fokus grupe realizovane 20.04.2016. godine

Diskusije u okviru fokus grupe su pokazale da su žene u principu konsultovane o alternativama vezanim za izmeštanje. Pokazale su, pored toga, da nije bilo zabrinutosti u pogledu prekida mreže aktivnosti. Socijalne mreže nisu pogođene, tako da su bile samo kratko razmatrane, s obzirom da uticaj ne može da izazove prekid ili raspad socijalnih mreža. Ono što je većina žena označilo kao problem je nedostatak javnog osvetljenja na pristupnom putu koji povezuje njihove domove sa glavnim putem. To čini kretanje po noći neprijatnim, s obzirom da strahuju za svoju bezbednost. Ova primedba je prenetna Opštini Niš, pa se očekuje da će adekvatne mere biti preduzete do maja 2017. godine, u smislu postavljanja adekvatnih svetiljki. JIP će se snažno zalagati za realizaciju prethodno navedenog s obzirom da u užem smislu doprinosi dobrobiti romske zajednice.

Ključni nalazi fokus grupe su dopunili saznanja dobijena iz pojedinačnih intervjuja, kako se čini, sa dominantno muškim vlasnicima. Iako u okviru ove zajednice postoji tradicionalna raspodela moći, diskusije sa fokus grupom su otkrile značajno učešće žena u procesu donošenja odluka.

5.10 Javna infrastruktura pod uticajem projektnih aktivnosti

U toku implementacije je utvrđeno da ne postoje javni infrastrukturni objekti koji će biti pod uticajem projekta.

5.11 Percepcija projekta od strane lokalne zajednice

Lokalna zajednica je izuzetno posvećena uspehu projekta, s obzirom da su poplave česta pojava, koja posebno utiče na one koji žive na samoj obali reke. Šteta koju su pretrpeli i neprestana strepnja u toku jakih padavina i topljenja snega, uticala je na značajnu podršku od strane lokalne zajednice. Svi respondenti sa nestrpljenjem očekuju uspešan završetak projekta.

6. STRATEGIJE KOMPENZACIJE/RASELJAVANJA/IZMEŠTANJA/SANACIJE

6.1 Osnovni principi

U okvirnoj politici raseljavanja (OPR) postavljeni su osnovni principi koji su uključeni u ovaj Skraćeni akcioni plan raseljavanja (SAPR). Principi vezani za identifikovane uticaje mogu biti ukratko rezimirani na sledeći način:

- kompenzacija/izmeštanje/sanacija imovine lica pod uticajem projektnih aktivnosti će biti izvršena u skladu sa zakonodavstvom Republike Srbije i politikama i Procedurom Svetske Banke o prinudnom raseljavanju OP 4.12, pri čemu će se prednost dati dokumentu koji propisuje strožije kriterijume.
- pogođena lica će primiti kompenzaciju za gubitke po zamenskoj ceni, što će im omogućiti da dostignu nivo pre raseljavanja,
- monitoring i evaluaciju implementacije Skraćenog akcionog plana raseljavanja (SAPR) i njegove ishode, će sprovesti Jedinica za implementaciju projekta (JIP).

6.2 Datum preseka

Datum popisa biće datum preseka. Lica koja su došla na predmetno područje nakon ovog datuma nemaju pravo na kompenzaciju, niti drugu vrstu pomoći po pitanju raseljavanja. Na isti način, nepokretna imovina (kao što su objekti, poljoprivredne kulture, stabla voća koja daju plodove i šumske parcele) nastale nakon datuma preseka, neće biti predmet kompenzacije.

Obaveštenje o moratorijumu kojim se javnost informiše o objavljivanju datuma preseka je obelodanjeno i okačeno na štale 20.04.2016. godine. Pored toga, sva domaćinstva su dobila kopiju obaveštenja. O značenju datuma preseka se razgovarano u toku popisa i socio-ekonomskog anketiranja koji su realizovani istog dana, kao i na poslednjem sastanku koji je održan 18.08.2016. godine.

6.3 Podobnost

Jedinica za ostvarivanje prava predstavlja bilo koje lice koje je podobno za isplatu torškova kompenzacije, ili sanacije. Utvrđivanje jedinice za ostvarivanje prava će biti realizovano na osnovu popisa i inventarne liste celokupne identifikovane imovine pod uticajem projekta, u cilju omogućavanja potpune kompenzacije u skladu sa Matricom za ostvarivanje prava. Sva lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) identifikovana pre datuma preseka, imaće pravo na kompenzaciju u skladu sa principima kompenzacije koje propisuju Zakon o eksproprijaciji, Zakon o osnovima imovinsko pravnih odnosa, Okvirna politika raseljavanja (OPR) i Operativna politika Svetske Banke OP 4.12, pri čemu će strožiji zahtevi preovladati.

Pojam lica pod uticajem projektnih aktivnosti je definisan na takav način da uključi sledeće kategorije:

- Lica pod uticajem projektnih aktivnosti sa zakonskim pravom vlasništva, koja su izgubila celokupno, ili deo zemljišta;
- Lica pod uticajem projektnih aktivnosti sa zakonskim pravom vlasništva, koja poseduju nepokretnu imovinu izgrađenu sa, ili bez građevinskih dozvola na zemljištu koje je predmet eksproprijacije;
- Lica pod uticajem projektnih aktivnosti, koja su zakoniti vlasnici preduzeća koja su pogođena gubitkom celokupnog, ili dela zemljišta na kome se preduzeća nalaze.

- Lica pod uticajem projektnih aktivnosti koja su zakoniti vlasnici stočarskih objekata ili pogona za preradu poljoprivrednih proizvoda pogođenih gubitkom celokupnog, ili dela zemljišta na kome se predmetni objekti nalaze;
- Lica pod uticajem projektnih aktivnosti koja imaju zakonsko pravo zakupa privatnog, ili javnog zemljišta;
- Lica pod uticajem projektnih aktivnosti sa zakonskim pravom vlasništva nad zemljištem koje će biti predmet privremenog zauzeća u toku izvođenja građevinskih radova;
- Lica pod uticajem projektnih aktivnosti bez zakonskog prava vlasništva nad poljoprivrednim zemljištem, odnosno zemljištem na kome se nalazi preduzeće, ali čiji izvor egzistencije direktno zavisi od pogođenog zemljišta ili preduzeća (na pr. oni koji rade na ugroženom poljoprivrednom zemljištu, odnosno koji rade u preduzećima koja se nalaze na ugroženoj lokaciji);
- Lica pod uticajem projektnih aktivnosti koja nemaju zakonsko pravo vlasništva ili korišćenja, ali koji su uspostavili korisničko pravo nad javnim ili privatnim zemljištem putem ulaganja u nepokretnu imovinu, useve, šume, drveće, stabla voća koja daju plodove, vinograde, uključujući vreme neophodno za njihovo podizanje; i
- Svi javni objekti u okviru lokalne zajednice koji su zahvaćeni projektom će takođe biti rekonstruisani, ili će zajednici biti obezbeđena pomoć zbog gubitka pristupa tim zajedničkim objektima.

Ovaj pod-projekat ugrožava sledeće kategorije lica pod uticajem projekta (LPUP):

- Lica pod uticajem projektnih aktivnosti koja nemaju zakonsko pravo vlasništva ili korišćenja, ali koja su uspostavila korisničko pravo nad javnim ili privatnim zemljištem putem ulaganja u nepokretnu imovinu.

Prava po osnovu različitih kategorija uticaja, kao i kategorije lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) koja se kvalifikuju za ostvarivanje ovih prava, biće primenjena u skladu sa Matricom za ostvarivanje prava⁷, koja je usvojena Okvirnom politikom raseljavanja FERP projekta, **data su isključivo za kategorije uticaja relevantne za identifikovane uticaje.**

Tabela4: Matrica za ostvarivanje prava za identifikovane uticaje

Kategorija uticaja	Pravo
Objekti i instalacije na zemljištu (štale, ostave/šupe, i dr.), sa ili bez građevinskih dozvola	i. procena zamenskih toškova biće izvršena prema objektu sličnog kvaliteta, uključujući i vrednost vremena uloženog u izgradnju objekta, kao i primenljive poreze, ukoliko postoje, za objekat iste ili više vrednosti i kvaliteta.
Nelegalni korisnici javnog ili privatnog zemljišta	ii. kompenzacija zamenskih troškova za sve investicije u zemljište.

Iako se sva domaćinstva smatraju vulnerabilnim, te su u tom smislu preduzete mere za ublažavanje uticaja uključujući i određena prava, neće biti predložena posebna prava, niti dodatna podrška s obzirom da neće biti raseljavanja.

⁷Dat je samo deo Matrice za ostvarivanje prava, relevantan za specifične uticaje identifikovane po osnovu ove pod-komponente. Za integralnu verziju Matrice za ostvarivanje prava, u okviru OPR, vidite OPR za FERP projekat na <http://www.rdvode.gov.rs/>, pristup 22.06.2016. godine

6.4 Procena vrednosti

Procena vrednosti svojine vezane za zemljište, nepokretne i pokretne imovine kao što su stambeni ili pomoćni objekti, usevi, stabla, i dr., biće realizovan od strane ovlašćenih stručnjaka (procenitelja). Ovi stručnjaci će dostaviti svoje nalaze i procene Jedinici za implementaciju projekta (JIP) i LPUP, koji će imati pravo da se ne slože sa nalazima, ili da potraže pravni lek u vezi bilo kakvih identifikovanih nedostataka, ili da zahtevaju dopune, šta god je prigodnije, u roku od 15 dana od dana prijema. Procenitelj će, u slučaju potrebe ponovo posetiti lokaciju, kako bi verifikovao zahteve. Korisnik eksproprijacije i LPUP moraju biti obavešteni o lokaciji procene, pri čemu je prisustvo njihovo diskreciono pravo, odnosno nisu obavezni da prisustvuju, ali iz razloga transparentnosti, to je uglavnom slučaj. Kada se prihvate, ovi nalazi služe kao osnova za sporazum o kompenzaciji/izmeštanju.

6.5 Kompenzacija/izmeštanje/rehabilitacija objekata (šupa) delom izgrađenih na javnom, a delom na privatnom zemljištu

Kao što je već objašnjeno, pomoćni objekti su izgrađeni delom na javnom, a delom na privatnom zemljištu koje pripada fabrici „Monicom d.o.o.“, koja se nalazi u blizini lokacije koja će biti pod uticajem. Predmetno privatno zemljište pripada istom vlasniku koji je dao pravo korišćenja svim pogođenim domaćinstvima u vezi njihovih kuća i štala

U tom smislu, pregovori su se vodili uz prisustvo vlasnika privatnog zemljišta, Jedinice za implementaciju projekta (JIP) i VPC Niš.

U toku ovih pregovora nije bilo finansijske ponude, s obzirom da se lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) nikada nisu operdelila za ovu opciju. U tom smislu, dogovoreno je izmeštanje i sanacija šupa.

JIP je u dogovoru za licima pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) angažovala ovlašćenog stručnjaka (procenitelja), u cilju procene vrednosti pogođenih objekata. Cilj procene vrednosti je evalacija pristupa i zamenski troškovi za 7 pogođenih objekata. Procena se rukovodila primenjenom formulom za pomoćne objekte, kako sledi:

$$C = M + Q + T + L + Cf + U + Tx$$

C- Kompenzacija po zamenskoj vrednosti

M- Tržišna vrednost materijala

Q- Količina neophodnog materijala

T- Premez materijala na gradilište

L- Troškovi radne snage

Cf- Nadoknade za izvođača radova i nadzor

U- Troškovi priključaka

Tx- Porezi za prijavu i prenos

Primanjena metodologija zadovoljava standarde zamenske vrednosti u skladu sa gore navedenom formulom i predstavljena je u proceni. Procena je izvršena na lokaciji, 05.08.2016. godine, u prisustvu predstavnika JIP i vlasnika i potpisana od svih strana. Jedan primer procene je datu Aneksu 11.

5 pomoćnih objekata će biti izmešteno bez uticaja na njihov kvalitet i stabilnost, a kao što je ranije opisano, iako neće dobiti celokupan nov materijal, dobiće bolji temelj (betonski pod, ojačane zidove i dr.), pri čemu će ružirani delovi šupa biti zamenjeni. Dve od ovih šupa koje pripadaju jednom vlasniku, i su već u prilično ružiranom stanju, će biti ponovo izgrađene u skladu sa nivoom kvaliteta drugih objekata.

Naredna tabela predstavlja uporedni pregled vrednosti objekata u trenutnom stanju i njihove vrednosti nakon završetka izmeštanja. Predstavljeni podaci prikazuju da će izmešteni objekti imati povećanu vrednost usled izvršenih poboljšanja u smislu materijala i zamenjenih delova.

Id. Broj LPUP	Broj pogođenih jedinica	Vrednost pomoćnih objekata koji će biti predmet izmeštanja (RSD)	EUR i protivrecnost u USD	Vrednost unapređenih izmeštenih/ili zamenjenih objekata (u zavisnosti šta je primenljivo)	
				RSD	EUR USD
1	3	96.300,00	608,13 EUR 678,15 USD	107.000,00	869,00 970,00
2	1	74.800,00	782,92EUR 873,073 USD	90.000,00	731,00 888,00
3	1	25.920,00	262,03EUR 292,83 USD	48.000,00	480,00 435,17
4	1	32.300,00	487,80EUR 543,97 USD	37.000,00	300,81 335,44
5	1	60.000,00	210,73 EUR 234,99 USD	68.000,00	552,84 616,50

7. UPRAVLJANJE ŽALBAMA I NJIHOVO REŠAVANJE

7.1 Organizacioni aranžmani za upravljanje žalbama

Okvirnom politikom raseljavanja (OPR) postavljeni su osnovni zahtevi za rad komisije za žalbe i upravljanje njenim aktivnostima. Nakon detaljnog razmatranja, mehanizam rešavanja žalbi je postavljen na takav način da zadovolji i reflektuje potrebe, običaje, navike, kao i očekivanja lokalne zajednice.

Komisija za žalbe je obrazovana 24.06.2016.godine i potpuno funkcionalna. Odluka o obrazovanju komisije je data u Aneks 10 – Komisija za žalbe.

Pored postojanja i nekoliko komplemetarnih mehanizama (na pr. Nadzorni organ), uključujući i angažovanje Javnog vodoprivrednog preduzeća “Srbijavode” iz Beograda i VPC “Niš”, međutim zvanična i formalna Komisija za žalbe je obrazovana kao vrsta instance za žalbe i komentare u vezi izmeštanja objekata, privremenih uticaja na različite vrste imovine, štete koje mogu nastati kao rezultat izvođenja radova, kao i obezbeđivanje boljeg pristupa mendažmentu projekta za stanovništvo, se pokazalo veoma značajnim. S obzirom na neznatan obim projekta i relativno mali uticaj, KZZ će biti telo od tri člana. Smatra se da je ovo dovoljan kapacitet za potrebe rešavanja žalbi. Jedan član biće i predstavnik lica pod uticajem projektnih aktivnosti - LPUP, drugi će biti predstavnik JVP Niš, dok će treći član biti predstavnik JIP/DV. Komisija za žalbe (KZZ) će se sastajati po potrebi, u zavisnosti od broja i prirode žalbi.

Komisija za žalbe (KZZ) će biti odgovorna za primanje i odgovaranje na žalbe/primedbe sledeće dve grupe:

- Lica koja su direktno pogođena projektnim aktivnostima, uključujući uticaje na imovinu,

- Stanovnika koji žive u projektnom području i koji su zainteresovani za, i/ili pod uticajem projektnih aktivnosti.

JIP/DV će se u saradnji sa gradskom upravom Niša, postarati da sva lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) budu u potpunosti informisana o postojanju Komisije za žalbe (KZZ), tako što će ih obavestiti o postojanju komisije za žalbe, njenoj funkciji, osobama za kontakt i procedurama za podnošenje žalbi u zahvaćenim područjima.

U tom cilju, informacije of KZZ će biti postavljene:

- Na oglasnoj tabli i veb sajt Grada Niša (www.Nis.org) ,
- Na gradilištu, u kancelarijama nadzora.

Pored toga, JIP/DV su podelili brošuru koja sadrži informacije o ulozi Komisije za žalbe (KZZ), kao i podatke za kontakt, za potrebe podošenja žalbi/prigovora. Brošura je data u **Error! Reference source not found..**

Pored toga, JIP/DV su podelili brošuru koja sadrži informacije o ulozi Komisije za žalbe (KZZ), kao i podatke za kontakt, za potrebe podošenja žalbi/prigovora. Brošura je data u **Error! Reference source not found..**, dok je obrazac za žalbe dat u Aneks 6 – Obrazac Žalbe.

U cilju obezbeđivanja jednostavne komunikacije sa KZZ, štampani primerak obrasca za žalbe će biti dostupan u prostorijama Grada Niša, a omogućeno je i skidanje ovog obrasca sa veb sajta Grada Novog Pazara i Ministarstva poljoprivrede i zaštite životne sredine (MPZŽS). Forma obrasca za podnošenje žalbi data je u **Error! Reference source not found..**

7.2 Žalbeni postupak

Žalbeni postupak je tako osmišljen da bude efikasan, jednostavan, razumljiv i da ne podrazumeva troškove za podnosioca žalbe. Komisija za žalbe će posećivati gradilište, jednom na svake dve nedelje, u cilju prikupljanja žalbi. Proces je osmišljen na ovaj način da bi bio što dostupniji romskim porodicama, ali da u isto vreme pozitivno doprinese boljem pristupu zajednicima lociranim duž projektnog područja u dužini od 1,6 km. Žalba može biti podneta Komisiji za žalbe (KZZ) lično, telefonom, ili u pisanoj formi popunjavanjem obrasca za žalbe (koji može biti dostavljen poštom, faksom, ili lično na dole navedenu adresu):

VPC NIŠ
Komisija za žalbe
Trg Kralja Aleksandra Ujedinitelja 2
18000 Niš
Tel: 018/ 4258-185,
018/ 4258-186

FERP PROJEKAT
Dr. Ivana Ribara 149/11
11000 Beograd
Tel: 011 6163-600

Sve žalbe će biti zavedene u Registar žalbi, biće im dodeljen broj, a potvrda o prijemu biće dostavljena u roku od 3 radna dana. Registar žalbi će sadržati odgovarajuće elemente, u cilju rodnog razvrstavanja lica koja su podnela žalbe, kao i na osnovu tipa žalbe. Svaka žalba će biti zavedena u registar sa sledećim informacijama:

- opis predmeta žalbe ,
- datum kada je potvrda o prijemu žalbe dostavljena podnosiocu,
- opis preduzetih aktivnosti (provera, korektivne mere), i
- datum rešavanja i zatvaranje/dostavljanje rešenja podnosiocu žalbe.

KZŽ će uložiti napor za rešavanje žalbe, u periodu nakon slanja potvrde o prijemu. Ukoliko je žalba/pritužba nejasna i nedovoljno precizna, KZŽ je dužna da pruži podršku i savetodavnu pomoć kod ponovnog sastavljanja pomenute žalbe, kako bi žalba/pritužba postala jasna za potrebe donošenja utemeljene odluke od strane Komisije, u najboljem interesu lica pod uticajem projektnih aktivnosti. Ukoliko Komisija za žalbe nije u mogućnosti da donese rešenje preduzimanjem neodložnih korektivnih aktivnosti, radiće se na pronalaženju dugoročnog korektivnog rešenja. Odluka koju KZŽ donese će predstavljati jasnu procenu žalbe/pritužbe, odnosno precizno rešenje i preporuke za pravično razrešenje situacije, kao i predloge mera za izmenu budućih aktivnosti koje su dovele do žalbe, uključujući i predlog mera kompenzaciju ukoliko merama za ublažavanje uticaja nije bilo moguće eliminisati štete ili povrede. Odluka će biti u pisanoj formi i dostavljena licu koje je podnelo žalbu, kao i drugim licima ili organizaciji, na koje se preporuke i mere po zakonu odnose. Lice koje je podnelo žalbu može da izrazi lično zadovoljstvo ishodom procesa rešavanja žalbi.

Podnosilac žalbe će biti obavešten o predloženim korektivnim aktivnostima, kao i ponovljenim korektivnim aktivnostima, u roku od 7 radnih dana od datuma potvrde o prijemu žalbe.

Ako kroz mehanizam za podnošenje žalbi dođe do pokretanja specifičnog pitanja, koje nije moguće rešiti, ili ako nije neophodno preduzeti korektivnu aktivnost, detaljno objašnjenje/obrazloženje o razlozima zašto žalba nije rešena biće dostavljena podnosiocu žalbe. Odgovor će takođe sadržati objašnjenje na koji način to lice/odnosno organizacija koja je podnela predmetnu žalbu može da nastavi sa žalbenim postupkom, u slučaju da rešenje ne bude zadovoljavajuće.

Ponosiloci žalbe, mogu, u bilo kom trenutku potražiti drugi pravni lek u skladu sa zakonima Republike Srbije.

KZŽ će objaviti i obezbediti kopije jednog srednjoročnog izveštaja o broju i tipovima obrađenih i rešenih žalbi, razvrstanih rodno i prema tipu žalbe/primedbe, dva meseca nakon formiranja, još jedan srednjoročni izveštaj u toku izvođenja građevinskih radova i jedan završni izveštaj nakon završetka radova.

Komisija za žalbe je obrazovana 15.05.2016. godine, a njeni članovi su posetili lokaciju izvođenja radova. U toku ove posete Brošure o komisiji za žalbe i obrasci žalbe su podeljeni licima pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP).

8. KONSULTACIJE I UČEŠĆE

Jedinica za implementaciju projekta (JIP) će organizovati javne konsultacije i distribuciju informacija o SAPR-u, koje reflektuju ključna pitanja od značaja za projekat. Pre samog početka izvođenja radova, svi učesnici će biti blagovremeno obavešteni o obimu Projekta i kontakt podacima za dobijanje dodatnih informacija, mehanizmu za žalbe koji je na raspolaganju i obelodanjivanju javnih projektnih dokumenata putem:

- oglašavanja u lokanim dnevnicima,
- obelodanjivanja na veb sajtu JIP - www.mpzss.gov.rs/,
- obelodanjivanja na veb sajtu VPC Niš - www.srbijavode.rs.
- štampanih kopija koje će biti dostupne u VPC Niš, na adresi Trg Kralja Aleksandra ujedinitelja 2, Niš

Ovaj Skraćeni akcioni plan raseljavanja (SAPR) će biti obelodanjen na srpskom i engleskom jeziku, na gore navedenim veb sajtovima, a odštampani primerci će biti podeljeni licima pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP).

8.1 Obelodanjivanje i neopodne konsultacije u toku izrade nacrtu i finalne verzije SAPR-a

Nacrt SAPR-a na srpskom i engleskom jeziku je obelodanjen na veb sajtu Ministarstva poljoprivrede i zaštite životne sredine /<http://www.rdvode.gov.rs/> 08.11.2016. godine, a na sajtu VPC Niš 09.11.2016. godine. Grad Niš nije učestvovao u procesu pripreme ovog SAPR-a, a Jedinica za implementaciju projekta (JIP) je obaveštena da sajt grada može da se koristi samo za oglašavanje procesa u kojima je grad Niš direktan učesnik. S obzirom da nije bilo eksproprijacije, opština nije bila uključena u pripremu mera za ublažavanje uticaja opisanih u ovom SAPR-u.

07.11.2016. godine, pojedinačni pozivi su lično dostavljeni direktno pogođenom licima, ovalšćenom predstavniku firme "Monicom", kao i VPC Niš. Svi su potvrdili prisustvo. Komplet preostalih SAPR-a, su ostavljeni za članove domaćinstava koji su bili odsutni 07. 11.2016. godine.

S obzirom da se socijalni uticaji, kao i mere za njihovo ublažavanje tiču isključivo direktno pogođene Romske zajednice, štampani primerci nacrtu SAPR-a, odnosno izvod iz dokumenta je lično predat svim pogođenim licima u okviru ove zajednice, prilikom pozivanja na konsultacije. Kratak sadržaj i cilj dokumenta je predstavljen u usmenoj formi od strane eksperta sa socijalne zaštitne politike, kako bi se obezbedilo razumevanje sadržaja dokumenta, kao i cilja konsultacija. Fotografije sa uručivanja nacrtu SAPR-a i pozivanja na javne konsultacije su date u Aneksu 13. U isto vreme su ponovo podeljene Brošure o komisiji za žalbe i obrasci za žalbe. Aneks 14 prikazuje potpisane izjave koje potvrđuju prijem SAPR-a, poziva na javne konsultacije i Brošure o procedurama za podnošenje žalbi i obrasca za žalbe.

U toku 7 dana predviđenih za uvid u SAPR, pitanja u vezi predložene teme diskusije nisu primljena ni u pisanoj formi (elektronskom ili redovnom poštom), niti telefonski.

Javne konsultacije su održane 15.11.2016. godine, u domu jednog od lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP). Ovo je dogovoreno nedelju dana ranije, s obzirom da je to najviše odgovaralo licima pod uticajem projektnih aktivnosti.

Učesnici su posluženi doručkom. Prezentaciju je održao eksterni konsultant JIP zadužen za socijalne zaštitne politike. Sadržaj nacrtu SAPR-a je razmotren uz praćenje odštampanih kolor kopija i elektronske verzije na lap topu.

Na javnim konsultacijama je bilo prisutno 8 učesnika (6 LPUP, 4 žene i dva muškarca i 1 predstavnik FERP Projekta). ⁸Predstavnik firme "Monicom" d.o.o., odnosno vlasnik zamenskog zemljišta za nove šupe, nije prisustvovao konsultacijama, iako je potvrdio prisustvo. 50% prisutnih su bile žene.

Komplet dokumenata, tzv. "Komplet za prvu pomoć prilikom podnošenja žalbi" koji je podeljen učesnicima je obuhvatio sledeće:

- Štampane primerke Obrasca za žalbe
- Vodič u vezi Komisije za žalbe,
- Kopiju Odluke o obrazovanju Komisije za žalbe,
- Koverat sa poštanskim mrakama.

⁸Tim VPC Niš nije mogao da prisustvuje, s obzirom da su bili pozvani na hitnu intervenciju usled rizika od poplava

Detalji SAPR-a su predstavljani sa posebnim osvrtom na identifikovane uticaje i usaglašene i predložene mere za ublažavanje uticaja/izmeštanje.

Nakon prezentacije, reč je data učesnicima kako bi postavljali pitanja i tražili pojašnjenja u vezi predstavljenog dokumenta.

Lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) su pokazala potpuno razumevanje dokumenta. Potvrđeno je da su predstavljeni podaci ispravni i tačni. Lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) su informisala konsultanta zaduženog za socijalne zaštitne politike da je dokument pročitao i komentarisao prilikom susreta u okviru zajednice.

U suštini, postavljena su sledeća pitanja:

Pitanje 1:

Da li do izmeštanja šupa može doći u narednih 10 dana? Zamoljeno je da se sa izmeštanjem počne što je pre moguće.

Odgovor: Objašnjeno je da će šupe biti izmeštene čim Svetska Banka da saglasnost na konačnu verziju dokumenta.

Pitanje 2: Da li Projekat može da pruži pomoć u smislu postavljanja javnog uličnog osvetljenja ispred njihovih kuća?

Odgovor: Objašnjeno je da će JIP kontaktirati nadležne organe, kako bi pokušala, odnosno pojednostavila ispunjenje ovog zahteva.

Pitanje 3:

Da li Projekat može da pomogne u obezbeđivanju javne česme ispred Romskog naselja?

Odgovor: Objašnjeno je da se biti organizovani razgovori sa nadležnim Javnim komunalnim preduzećem, kao i firmom "Monicom" d.o.o., kako bi se razmotrile tehničke mogućnosti izgradnje vodovodne mreže. Međutim, nisu podržana nerealna očekivanja, niti su data konkretna obećanja, što su prisutna pogođena lica razumela.

9. INSTITUTUCIONALNI ARANŽMANI I TIM ZA IMPLEMENTACIJU

9.1 Odgovornost za implementaciju

Skraćeni akcioni plan raseljavanja će implementirati Republička Direkcija za vode (DV) pri Ministarstvu poljoprivrede i zaštite životne sredine (MPZŽS), odnosno Jedinica za implementaciju projekta (JIP), što je detaljnije opisano u nastavku ovog dokumenta. JIP će biti zadužena za celokupan monitoring implementacije pod-projekta i sarađivaće sa opštinskom upravom Niša i izvođačem građevinskih radova koji će biti izabran za izvođenje istih. Druge organizacije i strane uključene u proces eksproprijacije će biti Ministarstvo Finansija i Poreska Uprava.

U narednoj tabeli dat je pregled odgovornosti i aranžmana za potrebe sprovođenja zahteva ovog Skraćenog akcionog plana raseljavanja (SAPR).

Tabela5: Organizacione odgovornosti i aranžmani

Zadatak	Odgovorno telo
Obelodanjivanje informacija i dokumenata svim licima i zajednicama pod uticajem projekta, kao i organizovanje 1 javnog sastanka	Jedinica za implementaciju projekta (JIP)
Vođenje evidencije o konsultantskim uslugama	Jedinica za implementaciju projekta (JIP)

Direktna komunikacija, a u slučaju potrebe i posete vlasnicima i korisnicima	JIP/DV
Procena pogođenih objekata	JIP uz pomoć veštaka
Podrška i izmeštanje pogođenih objekata	JIP
Monitoring i izveštavanje u vezi izmeštanja	JIP/DV
Monitoring i izveštavanje u vezi privremenog zauzeća zemljišta nakom početka radova	JIP/Izvođač radova
Upravljanje žalbama	JIP/DV/KZŽ
Završna revizija	JIP

9.2 Institucionalni kapaciteti

Implementacija odredaba i obaveza po osnovu ovog Skraćenog akcionog plana raseljavanja (SAPR) biće u nadležnosti Ministarstva poljoprivrede, koje je odgovornost za implementaciju Pod-komponente 3 FERP projekta poverilo Republičkoj direkciji za vode (DV). Direkcija za vode je već obrazovala Jedinicu za implementaciju projekta za Projekat rehabilitacije sistema navodnjavanja i odvodnjavanja u Srbiji, finansiranog od strane Svetske Banke, JIP će sprovesti aktivnosti u saradnji sa odgovarajućim javnim vodoprivrednim preduzećima, uključujući i Grad Niš.

Broj zaposlenih, angažovanih na sprovođenju ovog Skraćenog akcionog plana raseljavanja (SAPR) i pod-projekta zaštite Niša od poplava se smatra dovoljnim za obavljanje zadataka vezanih za implementaciju Skraćenog akcionog plana raseljavanja (SAPR).

Organizacija jedinice za implementaciju projekta je predstavljena u narednoj organizacionoj šemi:

Slika18: Organizacija Jedinice za implementaciju projekta - JIP

10. PLAN IMPLEMENTACIJE

Tabla6: Okvirni plan implementacije skraćenog akcionog plana raseljavanja za Niš

Br.	Aktivnost	Odgovornost	2016			2017
			Oktobar	Oktobar	Novem.	Maj
1.	Obelodanjivanje nacрта akcionog plana raseljavanja	JIP	15			
2.	Javni konsultativni sastanak	JIP/		31		
3.	Obelodanjivanje završne verzije akcionog plana raseljavanja	JIP/Opština Niš			15	
4.	Izmeštanje objekata	JIP		30		
5.	Naknadna revizija	JIP				1-30

10.1 Monitoring, evaluacija i izveštavanje

Monitoring eksproprijacije i procesa raseljavanja će sprovoditi JIP, u cilju:

- potvrde da li su aktivnosti u toku i u skladu sa planovima i da li se poštuju rokovi;
- procene da li su mere kompenzacije/rehabilitacije dovoljne;
- identifikovanja potencijalnih spornih pitanja (uključujući upravljanje žalbama u smislu evidentiranja i dostavljanja odgovora u preciziranim rokovima);
- identifikovanja metoda za ulbažavanje svih identifikovanih uticaja.

Pored nadzora nad izvođenjem građevinskih radova, konsultant zadužen za nadzor će imati dužnost i obavezu da sprovodi monitoring realizacije socijalnih zahteva u toku faze izvođenja radova. Njihove obaveze će uključivati sledeće:

- Nadzor aktivnosti izvođača radova u smislu ispunjavanja obaveza i sprovođenja Skraćenog akcionog plana raseljavanja;
- Izradu i dostavljanje naručiocu redovnih izveštaja o sprovođenju mera socijalnog monitoringa;
- Obezbeđenje usluga lokalnoj zajednici kroz prijem primedaba i predloga.
- Tabla na gradilištu mora da sadrži jasno vidljive informacije o licima za kontakt za račun nadzornog organa, kao i radno vreme za prijem stranaka. Sve žalbe, pohvale i predlozi koje primi nadzorni organ, uključujući i mišljenje nadzornog organa biće prosledene naručiocu na dalje postupanje. Ideja je da se na svaku reakciju lokalne populacije blagovremeno odgovori, pri čemu će jedinstvena evidencija predmetne korespondencije sa lokalnim stanovništvom biti predstavljena u okviru redovnih izveštaja organizaciji koja finansira projekat; Veoma je zanačajno da lokalna populacija bude u potpunosti upoznata sa mogućnošću podnošenja žalbi, kao i sa činjenicom da je mehanizam za podnošenje žalbi veoma jednostavan.
- Prekid radova koji izazivaju visok nivo buke u vremenskim periodima kada to nije dozvoljeno;
- Prekid radova su slučaju da nije obezbeđena adekvatna zaštita lokalnog stanovništva i životne sredine. Planirano je da u završnim fazama izvođenja radova, nadzorni organ za račun naručioca organizuje popunjavanje upitnika sa lokalnim stanovništvom, u cilju

procene nivoa zadovoljstva lokalne populacije. Upitnici će loklanom stanovištvu biti dostavljeni poštom, a oni pošto popune upitnike, mogu ih dostaviti lično predstavniku nadzornog organa, ili poštom na zvaničnu adresu naručioca. Iskustvo stečeno tokom realizacije različitih projekata infrastrukturne sanacije u Srbiji koje je finansirala Svetska Banka, značjano su doprineli pripremi osnova za socijalni monitoring i procenu aktivnosti kasnijih ublažavanja uticaja koje je određeni projekat imao na lokalnu zajednicu. U skladu sa dobrom praksom, predstavnik Jedinice za implementaciju projekta će sprovoditi redovne kontrole mera preduzetih od strane izvođača radova i nadzora, pri čemu će kontrola biti realizovana u skladu sa kontrolnom listom datom u **Error! Reference source not found..**

Jedinica za implementaciju projekta(JIP), će održavati bazu podatka eksproprijacije o vlasnicima/korisnicima imovine pod uticajem projekta. Podaci/informacije će biti periodično ažurirani u cilju praćenja napretka ovih vlasnika/korisnika.

JIP će ažurirati status polazinih informacija na mesečnom nivou.

Indikatori koji će se koristiti za monitoring implemetacije ovog Skraćenog akcionog plana raseljavanja (SAPR) su formirani i između ostalog, uključivaće sledeće:

- Ukupne troškove kompenzacije.
- Broj lica pod uticajem projektnih aktivnosti, po kategorijama, uključujući i broj ugroženih domaćinstava po kategorijama.
- Broj lica pod uticajem projektnih aktivnosti čija je svojina oštećena izvođenjem građevinskih radova.
- Broj lica pod uticajem projektnih aktivnosti kojima je isplaćena nadoknada za učinjenu štetu.
- Broj javnih sastanaka i konsultacija sa ugroženom populacijom.
- Broj ugroženih pomoćnih objekata.
- Broj i procenat individualnih sporazuma o isplati nadoknade/sanaciji, pre početka građevinskih aktivnosti.
- Broj i vrsta žalbi koje je Komisija za žalbe (KZŽ) primila u vezi eksproprijacije (broj podnetih žalbi, broj i procenat žalbi rešenih u preciziranom roku od 7 dana, broj i procenat lica zadovoljnih ishodom, odnosno odgovorom na njihove žalbe/komentare, rodno razvrstanih, kao i broj pokrenutih pravnih radnji vezanih za proces eskproprijacije zemljišta),
- Broj žalbi koje je Komisija za žalbe prilimila u vezi izvođenja građevinskih radova.
- Broj angažovane lokalne radne snage za izvođenje radova (osoba/mesec, kao i broj stvarno zaposlenih lica - rodno razvrstanih).
- Broj ugovora zaključenih od strane izvođača radova u lokalnoj zajednici (npr. smeštaj za radnike, iznajmljivanje prostora za skladišta materijala, itd.)

Jedinica za implementaciju projekta (JIP) će pripremati mesečne izveštaje, kao što će i dostavljati Svetskoj Banci kvartalne i polugodišnje izveštaje.

10.2 Izveštaj o završetku

Jedinica za implementaciju projekta (JIP) će vršiti monitoring implementacije procesa sanacije, putem zvaničnih institucionalnih arnažnmana, kao i angažovanjem nezavisnog, eksternog konsultanta koga će imenovati organizacija zadužena za implementaciju projekta. Konsultant zadužen za eksterni monitoring i evaluaciju biće imenovan pre početka izvođenja građevinskih radova na bilo kom od pod-projektata, a imaće obavezu da podnosi šestomesečne izveštaje.

Na osnovu ovih šestomesečnih izveštaja JIP će pripremiti interni izveštaj o završetku, u roku od 2 meseca nakon završetka raseljavanja, u cilju sumiranja implementacije Skraćenog akcionog plana raseljavanja (SAPR). Ovaj izveštaj treba da potvrdi da su svi fizički inputi opredeljeni u okviru Skraćenog akcionog plana raseljavanja, isporučeni i sve usluge realizovane. Pored toga, izveštaj treba da da procenu da li su aktivnosti za ublažavanje uticaja koje propisuje SAPR dovele do željenih rezultata. Socio-ekonomski status populacije pod uticajem projektnih aktivnosti mora da bude procenjen u poređenju sa polaznim uslovima stanovništva pre izmeštanja, što se utvrđuje popisom i socio-ekonomskim studijama. Ovaj interni izveštaj o završetku se smatra adekvatnim u poređenju sa obimom uticaja.

11. TROŠKOVI I BUDŽET

Troškovi izmeštanja/sanacije u skladu sa nacionalnim zahtevima su obaveza JIP. U narednoj tabeli je datea procena troškova.

Tabla7: Procena troškova

Komponenta	Br. objekta	Vrsta troška	Budžetska linija	Rezerva (RSD) (EUR) (\$) A	Procenjeni troškovi (RSD) B	Troškovi (EUR)	Troškovi (USD)
Izmeštanje 5 + ponovna izgradnja 2 objekta	7	Angažovanje adekvatne građevinske mehanizacije, poboljšanje temelja, zamena oštećenih delova, kao i izgradnja 2 nova objekta uz korišćenje novih i polovnih materijala	Materijal Priprema lokacije Radna snaga Angažovanje mašina i opreme	150.060,00 1220,00 1360,00	350.000,00	2.933,55	3.235,11
Ukupno bez rezerve (B):					350.000,00	2.2933,55	3.235,11
Ukupno sa rezervom (A+B):					500.060,00	4.153,00	4.595,11

Aneksi

DRAFT

Aneks 1 – Poziv na javne konsultacije o nacrtu Skraćenog akcionog plana raseljavanja (SAPR)

U skladu sa Operativnom politikom Svetske Banke (OP 4.12)

Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine

Republička Direkcija za vode, objavljuje poziv za

JAVNE KONSULTACIJE

O

SKRAĆENOM AKCIONOM PLANU RASELJVANJA (SAPR)

za pod-projekat Zaštite Niša od poplava

u okviru Projekta hitne sanacije od poplava u Srbiji (FERP)

koji će se održati XX.08., 2016 u XX:XX časova (po lokalnom vremenu) u XXXX

Odštampane primerke dokumenta koji je predmet konsultacija biće na raspolaganju na sledećim adresama:

- U prostorijama Ministarstva poljoprivrede iz zaštite životne sredine, Direkcije za vode, Beograd, drugi sprat, radnim danima do 11:00 do 13:00 časova (po lokalnom vremenu), u periodu od 14 dana od dana javnog objavljivanja ovog poziva.
- U prostorijama VPC Niš, u toku radnog vremena, a omogućeno je i preuzimanje sa:
 - Veb sajta Ministarstva poljoprivrede i zaštite životne sredine, Republička Direkcija za vode: www.rdvode.gov.rs
 - Veb sajta VPC Niš www.XXXX

Pitanja i primedbe vezane za navode predmetnog dokumenta, mogu se podneti u pisanoj formi na dole navedenu adresu, elektronskom poštom, kao i direktno u toku konsultacija.

Ako su Vam potrebne dodatne informacije, molimo Vas da se obratite na:

Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine

Republička Direkcija za vode

Dr. Ivana Ribara 149/11

11070 Beograd

tel./faks: +381 11 / 6163 600

E-mail: fer.project@yahoo.com

Aneks 2 – Zahtev za pristup informacijama od javnog značaja

Naziv i sedište organa kome se zahtev upućuje

ZATHEV

za pristup informaciji javnog značaja

Na osnovu člana 15. st. 1. Zakona o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja („Službeni glasnik RS“, br. 120/04, 54/07, 104/09 i 36/10), od gore navedenog organa zahtevam:*

- obaveštenje da li poseduje traženu informaciju;
- uvid u dokument koji sadrži traženu informaciju;
- kopiju dokumenta koji sadrži traženu informaciju;
- dostavljanje kopije dokumenta koji sadrži traženu informaciju:**
- poštom
- elektronskom poštom
- faksom
- na drugi način:***

Ovaj zahtev se odnosi na sledeće informacije:

_____ (dati što precizniji opis informacije koja se traži, kao i druge podatke koji olakšavaju pronalaženje tražene informacije).

Tražilac informacije/Ime i prezime

U _____,

Adresa

Dana _____ 201__ (datum)

Drugi podaci za kontakt

Potpis _____

* U kućici označiti koja zakonska prava na pristup informacijama želite da ostvarite.

** U kućici označiti način dostavljanja kopije dokumenata.

*** Ako zahtevate drugi način dostavljanja obavezno upisati koji način dostavljanja zahtevate.

Aneks 3 – Socio-ekonomski anketni upitnik

Br. upitnika

Datum ankete: .2016

Opština: Niš

Lokacija:

Adresa:

Broj katastarske parcele:

Da li je cela parcela ugrožena: DA / NE

Ukoliko to nije slučaj, precizirajte veličnu dela
parcele koji nije ugoržen: m²

1. OPŠTE INFORMACIJE O RESPONDENTU

1.1. Ime i prezime respondenta:

1.2. Mesto boravka:

1.3. Vlasnik ili korisnik parcele:

1.4. Nacionalnost:

1.5. Broj telefona:

2. OPŠTE INFORMACIJE O UGROŽENOJ SVOJINI (PARCELI)

2.1. Lokacija parcela, ukupan broj po lokaciji i katastarski broj

Lokacija	Ukupan broj parcela	Broj kastastarske parcele	Trenutna namena upotreba <i>Štiklirajte upotrebu</i>
1.			Obradivo zemljište Šuma Pašnjak Ne koristi se
2.			Obradivo zemljište Šuma Pašnjak Ne koristi se
3.			Obradivo zemljište Šuma Pašnjak Ne koristi se

3. OWNERSHIP ISSUESPITANJA SVOJINE

3.1. Vlasnik: Da Ne

3.2. Korisnik: Da Ne

3.3. Detalji o svojini

Kompletno prijavljeno pravo vlasništva		
Legalizacija u toku		U kojoj je fazi procesa legalizacije:
Legalni zakup javnog zemljišta		Vlasnik
Legalni zakup privatnog vlasništva		Vlasnik (detalji za kontakt):
Neformalni zakup		Vlasnik (detalji za kontakt):
Potpuno neformalno		Na koji način je vlasnik došao u posed gore navedene parcele?
Suvlasnički odnos DA / NE		U slučaju da je to slučaj, navedite imena i prezimena suvlasnika:

Štiklirajte odgovarajući kvadratić

4. POLJOPRIVREDNE AKTIVNOSTI

4.1. Višegodišnje / jednogodišnje vrste:

4.2. U slučaju višegodišnjih: Godina sadnje: _____

4.3. Prosečan prinos na predmetnoj parceli prema farmeru:
_____ (precizirajte jedinicu mere).

4.4. Celokupno zemljište koje je na raspolaganju farmeru, uključujući ovu i druge parcele:
_____ hektara

Uključujući obrdivo zemljište, pašnjake, šume, neplodno i zemljište koje se ne koristi – uneti celokupno zemljište koje je na raspolaganju farmeru, bez obzira na vlasništvo.

4.5. Od čega je ove godine obrađeno: _____ hektara

5. POLJOPRIVREDNE AKTIVNOSTI

5.1. Da li prodajete poljoprivredne proizvode

5.2. Ako prodajete, koliki je Vaš godišnji prihod od prodaje poljoprivrednih proizvoda: _____

5.3. Da li koristite poljoprivredne proizvode za svoje potrebe (isharnu):

5.4. Da li ste imali planove sa ugroženim delom zemljišne parcele? DA / NE

5.5. Ako jeste, šta ste želeli da uradite sa delom ugoržene zemljišne parcele? _____

6. OPŠTE INFORMACIJE O UGROŽENIM ČLANOVIMA DOMAĆINSTVA

6.1. Informacije o članovima domaćinstva

	Ime i prezime	Srodstvo sa glavom domaćinstva	Godina rođenja	Pol		Zanimanje	Obrazovanje(diploma, ili stručno obrazovanje)
1	HH	HH		M	Ž		1
2				M	Ž		2
3				M	Ž		3
4				M	Ž		4
5				M	Ž		5

7. SOCIO-EKONOMSKI DETALJI O UGROŽENOM DOMAĆINSTVU

UGROŽENOST

7.1 Da li neko od članova domaćinstva ima jedan od sledećih problema:	7.2. Socijana primanja (da ili ne, u slučaju da je odgovor da, navedite vrstu pomoći)
Fizički hendikep	Fizički hendikep
Mentalni hendikep	Mentalni hendikep
Hronično oboljenje koje zahteva redovnu medicinsku negu	Hronično oboljenje koje zahteva redovnu medicinsku negu
Hronična bolest koja zahteva hospitalizaciju	Hronična bolest koja zahteva hospitalizaciju
Nezaposlen ili bez redovnog prihoda	Nezaposlen ili bez redovnog prihoda
Starija osoba i/ili starija osoba koja živi sama	Starija osoba i/ili starija osoba koja živi sama
Pripadnik etničke, manjinske grupe (npr. romska populacija)	Pripadnik etničke, manjinske grupe (npr. romska populacija)
Drugi problemi (navedite)	Drugi problemi (navedite)

Navedite broj ugroženih članova domaćinstava u delu 2 relevantne tabele

7.1. Ukupan prihod domaćinstva

U koje od navedenih kategorija spada Vaše domaćinstvo prema ukupnom mesečnom prihodu?	
Manje od 10, 000 dinara	
Između 10.000 i 40, 000 dinara	
Između 40,000 i 70,000 dinara	
Više od 70,000 dinara	

U slučaju da nekoliko članova domaćinstva zarađuje, molimo Vas da saberete ove iznose

Koji su od navedenih Vaši izvori prihoda:	
Plata	Penzija
Individualna poljoprivredna proizvodnja	Državna ili druga pomoć
Malo preduzeće	Ostalo (navedite):
Doznake (iz inostranstva)	Ostalo (navedite):

Štiklirajte odgovarajući kvadratić

7. Ukupni mesečni troškovi i kategorije

U koje od navedenih kategorija spada Vaše domaćinstvo prema ukupnoj mesečnoj potrošnji:	
Manje od 10, 000 dinara	
Između 10.000 i 40, 000 dinara	
Između 40,000 i 70,000 dinara	
Više od 70,000 dinara	

U slučaju da nekoliko članova domaćinstva zarađuje, molimo Vas da saberete ove iznose

Koji od navedenih spadaju u Vaše glavne kategorije torškova, ili navedite raspon iznosa (od – do)	
Manje od 10, 000 dinara	
Između 10.000 i 40, 000 dinara	
Između 40,000 i 70,000 dinara	
Više od 70,000 dinara	

Štiklirajte odgovarajući kvadratić

7.2.Kako ocenjujete zadovoljstvo Vašom ekonomskom situacijom?

Veoma zadovoljavajuća	
Zadovoljavajuća	
Ni zadovoljavajuća ni nezadovoljavajuća	
Nezadovoljavajuća	
Veoma nezadovoljavajuća	

Štiklirajte odgovarajući kvadratić

Da li postoji nešto što želite da dodate?

HVALA!

Aneks4 – Rezime socio-ekonomskih anketnih podataka o LPUP

					1.	2.	6.
Ref.br. LPUP	Katastarska opština	Rod anketiranog lica	Starost	Zanimanje	Broj članova domaćinstva	Ukupan broj ugroženih objekata	Procenjena vrednost objekta
1	Niš	m	58	Penzioner	5	3	96.300
2	Niš	m	42	Radnik	5	1	74.800
3	Niš	m	45	Radnik	5	1	25.920
4	Niš	m	45	Radnik	4	1	32.300
5	Niš	m	69	Penzioner	6	1	60.000
UKUPNO:							289.320

Do you want to file a Grievance?

In order to solve problems arising from construction works and relocation assistance we established a Grievance Commission.

This brochure is designed to guide you through its basic principles and roles.

What is the Grievance Commission? Where and how to your grievance. How do I know my rights have been denied?

WATER DIRECTORATE

Gandijeva 189/2 street, Belgrade
E-mail fer.project@yahoo.com
Phone number 011/ 217 4153

Water Directorate

F E R P

Short guide on the Grievance Commission

Aneks 5 – Komisija za žalbe –brošura – 1 strana

REPUBLIČKA DIREKCIJA ZA VODE

Kratak vodič kroz aktivnosti Komisije za žalbe i rešavanje problema nastalih u toku procesa eksproprijacije.

Da li želite da podnesete žalbu?

U cilju efikasnog rešavanja problema koji mogu da nastanu usled izvođenja građevinskih radova i u toku pružanja pomoći prilikom izmeštanja, formirali smo Komisiju za žalbe. Ova brošura ima za cilj upoznavanje sa osnovnim principima njenog rada.

Ova brošura je osimišljena na način da predstavlja svojevrsan vodič za u vezi osnovnih principa i uloge Komisije za žalbe.

Šta je komisija za žalbe?

Kako stupiti u kontakt sa komisijom? Kada su moja prava ugrožena?

Šta mogu da očekujem?

What is the Grievance Commission?

Is the Grievance Commission an independent body?

Yes. The Grievance Commission is an independent body consisting of 3 members who decide on potential objections and claims made by individuals impacted by the project.

Who are GC members ?

GC has 3 members, 1 PAPs representative, 1 PIU representative and 1 representative of PWC Nis.

How to contact the GC?

1) File your grievance with the PWC Nis and you will be assisted to fill in the registration form

2) Electronically by e-mail
fer.project@yahoo.com

3) By phone **011/ 217-4153**

When can I address the GC?

You can address the GC at any time during construction works

What rights can be harmed?

You may turn to the Grievance Commission if you believe that you have or will suffer damages from construction works

If you are not satisfied with Grievance Commission decision, you can further pursue the matter in court . You cannot be precluded from your access to judicial proceeding.

What is the Grievance Commission obliged to do upon the reception of your grievance?

Within 3 days the GC will acknowledge receipt. Within another 7 days it will decide on your grievance. If your grievance is not understandable you will be contacted by the GC to better understand your claim. If necessary the GC will make site visits to gather the facts and record it in minutes of visit. The GC will act impartially and in line with laws of the Republic of Serbia and the Resettlement Policy Framework. You will receive a written reply.

Conclusion

This investment will increase defense against floods as a positive impact to your community. During the implementation as much caution is put into by all grievance and concerns may rise. In order to effectively address those concerns and uphold the trust build the GC has been established to act in your best interest.

Contact: DfWM, PIU
Gandževa 189/2 Street, Belgrade,
Telephone
011/217-4153

Šta je komisija za žalbe?

Da li je komisija za žalbe nezavisno telo?

Da. Komisija za žalbe je nezavisno telo, sastavljeno od 3 člana koji odlučuju o potencijalnim primedbama i zahtevima koje podnose lica koja su uključena pod uticajem projektnih aktivnosti.

Ko su članovi Komisije za žalbe?

Komisija za žalbe ima 3 člana, uključujući 1 predstavnika lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP), jednog predstavnika Jedinice za implementaciju projekta (JIP) i jednog predstavnika Vodoprivrednog Centra Niš.

Kako kontaktirati Komisiju za žalbe?

- 1) Podnesite svoju žalbu u VPC Niš, gde će Vam pomoći u popunjavanju obrasca žalbe.
- 2) Elektronski, elektronskom poštom na zvaničnu adresu elektronske pošte: **fer.project@yahoo.com**.
- 3) Telefonom na broj: **011/6163 600**

Kada mogu da se obratim komisiji za žalbe?

Komisiji za žalbe možete da se obratite u bilo kojoj fazi izvođenja radova.

Koja moja prava mogu da budu ugrožena?

Komisiji za žalbe možete da se obratite ako verujete da Vam ste, ili ćete pretrpeti štetu usled izvođenja građevinskih radova.

Ako niste zadovoljni odlukom Komisije za žalbe, možete se obratiti sudu. Niko Vas ne može sprečiti da pokrenete sudski postupak.

Šta je Komisija za žalbe dužna da učini po prijemu žalbe?

Komisija za žalbe će u roku od 3 dana potvrditi prijem žalbe. U toku narednih 7 dana rešiće Vašu žalbu. Ukoliko Vaša žalba nije dovoljno jasna, Komisija će Vas kontaktirati, kako bi bolje razumela Vaš zahtev. U slučaju potrebe, Komisija za žalbe će posetiti predmetnu lokaciju u cilju prikupljanja informacija i sačiniti zapisnik u vezi posete. Komisija za žalbe će delovati objektivno, nepristrasno i u skladu sa zakonima Republike Srbije, kao i principima Akcionog plana raseljavanja. Vi ćete primiti odgovor na žalbu u pisanoj formi.

Zaključak

Ova investicija će osnažiti mehanizam odbrane od poplava, a samim tim i pozitivno uticati na Vašu zajednicu. U toku sprovođenja, posebna pažnja će se obratiti na sve žalbe ili primedbe koje mogu da nastanu. U cilju efikasnog rešavanja ovih primedaba i održavanja izgrađenog poverenja, obrazovana je Komisija za žalbe, koja će delovati u Vašem interesu.

Kontakt:

Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine

Republička Direkcija za vode

Dr. Ivana Ribara 149/11

11070 Beograd, Republika Srbija

Tel.: 011/6163 600

Anneks6 – Obrazac Žalbe

PROJEKAT HITNE SANACIJE OD POPLAVA U SRBIJI (FERP)	
Komponenta 3- Niš pod-projekat	
Br.:	
Ime i prezime:	
Podaci za kontakt:	
Molimo Vas da obeležite način na koji želite da budete kontaktirani (poštom, telefonom, elektronskom poštom).	
☐ Poštom: Molimo Vas navedite adresu:	

—	

—	
☐ Telefonom: _____	
☐ Elektronskom poštom: _____	
Opis događaja koji je povod za žalbu. Šta se dogodilo? Gde se dogodilo? Kome se dogodilo? Šta se dogodilo? Najznačajnije posledice događaja? Druge informacije značajne za žalbu.	
Kako smatrate da bi Vaš slučaj trebalo da bude rešen?	
. .2016	
Datum i mesto	Potipis

Aneks7 – Individualni poziv za konsultacije o nacrtu SAPRP

U skladu sa Operativnom politikom Svetske Banke (OP 4.12)

Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine

Republička Direkcija za vode poziva

g. XX iz Niša

na

JAVNE KONSULTACIJE O

SKRAĆENOM AKCIONOM PLANU RASELJIVANJA (SAPR)

za pod-projekat Zaštite Niša od poplava

u okviru Projekta hitne sanacije od poplava u Srbiji (FERP)

koji će se održati XX.08., 2016 u XX:XX časova (po lokalnom vremenu) u XX

Odštampani primerci dokumenta koji je predmet konsultacija biće na raspolaganju na sledećim adresama:

- U prostorijama Ministarstva poljoprivrede i zaštite životne sredine, Direkcije za vode, Beograd, drugi sprat, radnim danima do 11:00 do 13:00 časova (po lokalnom vremenu), u periodu od 14 dana od dana javnog objavljivanja ovog poziva.
- Na web sajtu Ministarstva poljoprivrede i zaštite životne sredine, Republička Direkcija za vode: www.rdvode.gov.rs

Ovaj dokument će biti odštampan i predat svim licima pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP)

Pitanja i primedbe vezane za navode predmetnog dokumenta, mogu se podneti u pisanoj formi na dole navedenu adresu, elektronskom poštom, kao i direktno u toku konsultacija.

Ako su Vam potrebne dodatne informacije, molimo Vas da se obratite na:

Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine

Republička Direkcija za vode

Bulevar Umetnosti 2

11070 Beograd

tel./faks: +381 11 / 6163 600

E-mail: fer.project@yahoo.com

ЗАПИСНИК
о давању сагласности

Сачињен дана 10.07.2015. године, од стране Управе за имовину и инспекцијске послове Града Ниша, ради упознавања са плановима регулације реке Нишаве (пројектом заштите корита и приобаља реке Нишаве од поплава) и изградњом сервисне саобраћајнице на потесу од комплекса бивше КТК "Бука Динић" до Медошевачког моста у Нишу (у складу са Споразумом о заједничком извршењу хитних радова за заштиту насеља и индустријске зоне у Нишу од поплава закљученог између Града Ниша и ЈВП „Србијаводе“) и добијања сагласности за несметано извођење радова, у складу са планским документима.

ПРИСУТНИ СУ:

Службено лице испред Управе
за имовину и инспекцијске послове,
Весна Дамњановић, дипл.правник
Весна Дамњановић
Геометар,
Ненад Петровић
Ненад Петровић

Странка,

JASAR KEMAL
за ЈП „Дирекцију за изградњу
Града Ниша,
1.Зоран Милић, дипл.инг.грађ.
Зоран Милић
и 2.Милан Николић, дипл.правник
Милан Николић

Започето у 12⁰⁰ часова.

Службено лице констатује да су присутна позвана лица.

Пошто је службено лице упознато присутне са предметом данашњег записника, односно да је у циљу регулације корита и приобаља реке Нишаве и изградње сервисне саобраћајнице неопходно уклонити објекат - шупу и изместити је на одговарајућу локацију како би се несметано обављали радови и пошто су све странке након обављеног увиђаја на лицу места ближе упознате са чињеничним стањем, објектом који треба уклонити, то странка даје

САГЛАСНОСТ

Ја- KEMAL JASAR, ЈМБГ: 2010958730031, лк. 641489, СМН 12
изјављујем да сам упознат/а са увиђајним налазом, да немам примедби, да се слажем и **ДАЈЕМ САГЛАСНОСТ** да се уклони бесправно изграђени објекат, односно шупа на предметној парцели која је у власништву ЈВП „Србијаводе“, а због којег се не могу несметано изводити радови, а такође истичем да немам никаквих примедби нити ћу ометати радове у циљу регулације корита и приобаља реке Нишаве у Нишу и изградње сервисне саобраћајнице.

Записник је гласно диктиран и на исти нема примедби, па се потписује,
Завршено у 12⁰⁵ часова.

Службено лице испред Управе за имовину
и инспекцијске послове,
Весна Дамњановић, дипл.правник
Весна Дамњановић
Геометар,
Ненад Петровић
Ненад Петровић

за ЈП „Дирекција за изградњу
Града Ниша,
1.Зоран Милић, дипл.инг.грађ.
Зоран Милић
и 2.Милан Николић, дипл.правник
Милан Николић

Странка,

JASAR KEMAL

Annex 9 Unofficial translations of signed agreements

MINUTES OF MEETING

And agreement

Made on the day of July 10,2016 by the Department of property and inspection relation of the City of Nis, for the purpose of informing about the plans of the river regulation (FERP) and construction of access roads on the location from KTK DjukaDini'up to the Medosevac Bridge in Nis(in line with the Agreement on mutual execution of emergency works for protection of the settlements and industrial area of Nis from floods, signed between the City of Nis and PWC Srbijavode) and obtaining consent for unhindered access to site and execution of works

PRESENT ARE:

City officer

VesnaDamjanovic, lawyer

Kemal Jasar

Surveyer

For the ContructionDirectrate of Nis

NenadPetrovic

YoranMllic and Milan Nikolic

Commenced at 12 o clock.

The City officer states all invited persons are present.

After informing all present arties about the purpose of todays meeting, that the todays discussion is about the FER Project and that is neccesery to relocate the structure/stable to a mutually agreed location to execute the works safely, and after the joint site visit,during which the assets have been surveyed and the structure to be relocated indentified, the PAPs hereby

AGREES

I Kemal Jasar, personal id XXXXX,declare my consent with the assessment and identification of asset and give consent that my structure without formal title, constructed on the parcel owned by PWC Srbijavode, be removed and relocated. I have no objection for the works to be executed.

The Minutes have been read out loud and the parties sign the mInutes in agreement and with free consent.

Finished in 12,05

Signatures of all parties

-----End of translation -----

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ
И ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
Републичка дирекција за воде
401-00-3994/2015-07
15. мај 2016. године
Београд

На основу одредаба Оквирног Плана Расељавања за Пројекат хитне санације од поплава, који је објављен дана 10.03.2015. године и сагласно захтевима Оперативних Политика Светске Банке ОП 4.12, чија је примена обавезујућа у складу са Законом о ратификацији споразума о Зајму хитне санације последице поплава („Службени Гласник“ РС- Међународни уговори бр. XX/2014) Директор Јединице за управљање Пројектом дана 15.05.2016. године доноси

РЕШЕЊЕ
О ОБРАЗОВАЊУ КОМИСИЈЕ ЗА ЖАЛБЕ ЗА ПОДПРОЈЕКАТ ЗАШТИТЕ ГРАДА
НИША ОД ПОПЛАВА

- I ОБРАЗУЈЕ СЕ** Комисија за жалбе за под-пројекат заштите Града Ниша од поплава са седиштем у Нишу.
- II** Комисија је надлежна да прима и одлучује по жалбама грађана који су погођени пројектом заштите од поплава чији повод за жалбу је у директној вези или директна последица извођења грађевинских радова.
- III** За чланове Комисије именују се:
- Зоран Динић, представник ЈВП СрбијаВоде, ВПЦ „Морава“, Ниш,
 - Ненад Бркић, представник Јединице за имплементацију Пројекта отклањања последица од поплава,
 - Раде Амзић, представник особа директно погођених пројектом заштите Ниша од поплава.
- IV** За Секретара Комисије именује се Ана Петровић. Секретар ће водити евиденцију Књигу жалби, водити записнике са састанака и старати се о административном извршењу и достави донетих одлука.
- V** Комисија за свој рад неће примати накнаду.
- VI** Комисија је дужна да конститутиву седницу одржи најкасније у року од 15 дана од дана доставе овог Решења свим члановима Комисије.

Образложење

Република Србије закључила је дана 9. октобра 2014. Споразум о зајму (пројекат Хитне санације од поплава) са Међународном Банком за Обнову и Развој којим је Републици Србији стављен на располагање износ зајма од 227,5 милиона евра (У даљем тексту: Зајам).

Обавеза Зајмопримца је да имплементацију пројекта и свих његових компоненти спроводи поштујући Оперативне Политике Светске Банке ОП 4.12 о невољном расељавању као и других заштитних мера.

У складу са Зајмом Министарство пољопривреде и заштите животне средине, Републичка дирекција за воде донела је Оквирни План Расељавања (објављен 10.03.2015.) године којим је створена обавеза установљења и формирање Комисије за жалбе.

Имајући у виду напред изнето донета је одлука као у диспозитиву овог решења.

В. Д. ДИРЕКТОРА

Наташа Милић

Доставити:

- Именованим лицима;
- Архиви

**Aneks 11 – Obrazac izveštaja o proceni vrednosti objekta
NIŠINVEST“ D.O.O.**

DRUŠTVO ZA VEŠTAČENJE I INVESTICIONU IZGRDNJU IZ NIŠA

NARUČILAC:

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE I ZAŠTITE ŽIVOTE SREDINE, DIREKCIJA ZA VODE
BULEVAR UMETNOSTI 2 A, 11070 BEOGRAD

ZAPISNIK O VEŠTAČENJU I PROCENI VREDNOSTI

BESPRAVNO IZGRAĐENOG GRAĐEVINSKOG OBJEKATA NA KATASTARSKOJ PARCELI 1/2,
KASTASTARSKA OPŠTINA NIŠ BUBANJ KOJA JE U VLASNIŠTVU REPUBLIKE SRBIJE, A KORISNIK JE
JAVNO VODOPRIVREDNO PREDUZEĆE „SRBIJA VODE“

DIREKTOR, NEBOJŠA KESIĆ, dipl. inž. građ.

NIŠ, jul 2016.godine

IZJAVA PROCENITELJA

„NIŠINVEST“ D.O.O iz Niša, MB 17210963, izjavljuje, pod krivičnom i materijalnom odgovornošću, da ni na koji način nije povezano sa dužnikom, odnosno vlasnikom stvari, koja je predmet procene, na način utvrđen Zakonom o bankama, niti uključen u porces odobravanja plasmana i prodaju nepokretnosti, koja je predmet procene.

Izvori informacija

Sve informacije u vezi sa predmetom procene, trenutni status zemljišta, svi detalji koji se odnose na zakonska pitanja dobijeni su od strane klijenta, njihovih savetnika i/ili konsultanata. Dodatne informacije prikupljene su iz većeg broja izvora, koji se smatraju pouzdanim. Tamo gde verifikacija nije bila moguća, pretpostavlja se da je dobijena informacija tačna.

Zakonsko ime predmeta procene

Nije istraživano ime predmeta procene za koje je pretpostvljeno da je zakonito i čisto. Bilo koji zakonski aspekt dokumentata korišćenih u proceni, nije bio predmet procene. Ništa u ovom izveštaju ne treba tumačiti kao zakonsko mišljenje u odnosu na stanje imena.

Tereti, zakonske odluke, drugo

Ovaj izveštaj je sačinjen je uz pretpostavku da je dokumentacija data od strane klijenta u skladu sa pozitivnim propisima, kao i da nema pokrenutih, ili nerešenih zahteva za povraćaj imovine i uz pretpostavku da su vlasnička dokumenta slobodna od bilo kakvih zakonskih pitanja. Sva raspoloživa dokumentacija u vidu neoverenih kopija, dobijena je od naručioca ove procene, a ista nije proveravana kod organa koji su je izdali. Ovaj izveštaj je sačinjen uz pretpostavku da je dokumentacija koja je data procenitelju, istovetna originalnoj, da je pravno održiva i validna, da nema pokrenutih i nerešenih zahteva, kao i da su vlasnička dokumenta slobodna od bilo kakvih zakonskih pitanja.

PROCENITELJ:

Nebojša Kesić, dipl. ing. građ.

Rešenje br. 740-05-02581/2010-03 od 06.07.2011. godine.

U Nišu, jula 2016. godine

„NIŠINVEST“ D.O.O.

DRUŠTVO ZA VEŠTAČENJE I INVESTICIONU IZGRADNJU IZ NIŠA

2. PREDMET VEŠTAČENJA

2. 1. UVODNE NAPOMENE

Na osnovu zahteva Naručioca, Ministarstva poljoprivrede i zaštite životne sredine, Direkcija za vode, Bulevar Umetnosti 2 A, 11070 Beograd, izvršena je procena vrednosti bespravno sagrađenog građevinskog objekta na KP 1/2, u vlasništvu Republike Srbije, a korisnik je Javno vodoprivredno preduzeće „Srbijavode“.

Na osnovu rešenja Društva za veštačenje i investicionu izgradnju „NIŠINVEST“ iz Niša, ovlašćeno lice je izvršilo veštačenje, radi utvrđivanja vrednosti predmetnog objekta i o tome predalo izveštaj 06.08.2016. godine.

Cilj procene je da se utvrdi vrednost nepokretnosti koja je bespravno sagrađena na KP, 1/2, kako bi se objekat uklonio i nesmetano izveli radovi na Zaštiti od poplava grada Niša-Regulacija nasipa reke Nišave kroz grad Niš, u dužini od 1.6 km u cilju povećanja kapaciteta za prijem velikih voda, na uzvodnoj deonici od 303 m i nizvodnoj deonici od 900 m.

Izradi ovog izveštaja prethodilo je prikupljanje neophodne dokumentacije, obilazak i snimanje objekata na terenu.

Rad sudskog veštaka na terenu, platio je predstvanik investitora, g. Đurađa.

4. OPŠTE O METODOLOGIJI PROCENE

Metodologija procene koja se obično koristi za građevinske objekte je proces u toku koga se podaci koji se koriste za procenu vrednosti kapitala prikupljaju, klasifikuju, analiziraju i zatim predstavljaju u mogućoj formi. Postoje tri opšte poznata pristupa koji se koriste kod utvrđivanja vrednosti građevinskih objekata: (1) troškovni pristup uložених sredstava, (2) komparativni i (3) prihodni pristup. Vrsta i starost objekta s jedne strane, kao i obim i kvalitet dostupnih podataka sa druge, utiču na primenljivost svakog pristupa u svakoj pojedinačnoj situaciji. Osnovni princip za sva tri pristupa je princip supstitucije koji podrazumeva da bi kupac imao tri alternativna izbora:

- da kupi slobodno zemljište i izgradi sličnu nekretninu (princip uložених sredstava),
- da nabavi sličnu imovinu koja će mu obezbediti sličnu korisnost (princip poređenja prodaje na tržištu), ili
- da nabavi imovinu koja će mu obezbediti podjednak prihod uporedivog kvaliteta, iznosa i trajnosti (prihodni pristup).

A) Troškovni pristup ili zamenska vrednost

Rezultat primene troškavnog pristupa (metoda amortizovanih troškova) dobija se sabiranjem utvrđene vrednosti zemljišta, naknade za uređenje građevinskog zemljišta i amortizovanih troškova izgradnje novog objekta (građevinska vrednost), u skladu sa starošću zgrade i tehničkim uslovima njene fizičke strukture, uključujući pomoćne objekte i tehničke pogodnosti.

Pretpostavka je da kupac neće neku nekretninu platiti više nego što su ukupni troškovi za takvu nekretninu na istoj lokaciji. Ova metoda je pogodna u situaciji u kojoj nema dostupnih informacija o postignutim transakcijama nekretnina sličnih svojstava, ili kada je teško pretpostaviti potencijalne prihode sa predmetne nekretnine.

Tržišni princip uložених sredstava podrazumeva uvođenje i drugih faktora koji utiču na utvrđivanje cene, a to su:

- utrživost na koju značajno utiču pravna ograničenja; u ovom slučaju gde ne postoji građevinska i upotrebna dozvola, vrednost objekta se dodatno umanjuje
- lokacija gde se pre svega podrazumeva saobraćajna povezanost
- funkcionalna opremljenost
- zoniranje delova površina i samog objekta i dr.
- vrednost građevinskog materijala,
- trošak prvoza građevinskog materijala,
- trošak radne snage i nadzora,
- troškovi priključaka, taksi i sl.

Ova metoda će nam služiti za određivanje vrednosti predmetnog objekta.

4.1. GRAĐEVINSKA VREDNOST

Građevinsku vrednost čine sledeći elementi:

1. Građevinska cena
2. Vrednost zemljišta
3. Visina naknade za uređivanje građevinskog zemljišta.

Građevinska cena

Objekta se utvrđuje na osnovu prosečnih cena izvođačkih pozicija koje se definišu sledećim parametrima:

- prosečne norme u građevinarstvu koje propisuju utroške materijala i norme utroška radnog vremena,
- vrednosti radne sange (prosečne cene usluga na teritoriji grada),
- cene građevinskog materijala prema prosečnim cenama u maloprodaji na teritoriji grada.

Na osnovu ovako kalkuliranih pozicija, a u zavisnosti od tipa gradnje, formirane su ukupne cene po jedinici stambeno – poslovnog prostora koje obuhvataju građevinski deo objekta, kompletne građevinsko – zanatske radove, instalacije električne energije, instalacije vodovoda i kanalizacije i mašinske instalacije.

Vrednost naknade za uređivanje građevinskog zemljišta određuju:

- Troškovi izrade urbanističke dokumentacije
- Troškovi izgradnje magistralnih i primarnih saobraćajanih površina
- Troškovi izgradnje magistralnih i primarnih objekata vodosnabdevanja
- Troškovi izgradnje magistralnih i primarnih objekata za odvođenje otpadnih voda
- Naknada za pogodnosti koje određeno zemljište pruža korisniku

S obzirom da predmetni objekat nema odobrenje za izgradnju i nije izgrađen na parceli koja je u vlasništvu sopstvenika objekta, vrednost zemljišta i visina nakande za uređivanje građevinskog zemljišta nisu predmet ove procene.

U cilju utvrđivanja tržišne cene postojećeg objekta, dobijena je građevinska vrednost za izgradnju novog objekta jednakog standarda, uvode se korektivni faktori.

Pre svih, uvodi se amortizacija, te se vrednost objekta amortizuje prema zastarelosti objekta.

Tržišni princip uloženi sredstava.

5. OSNOVNE INFORMACIJE O SOPSTVENIKU OBJEKTA, LOKACIJI I VLASNIKU PRACELE NA KOJOJ SE OBJEKAT NALAZI, VREDNOST OBJEKTA

Vlasnik nelegalno izgrađenog objekta, Ime i prezime: XXXX i Niša, lokacija nelegalno izgrađenog objekata je katastarska parcela 1/2.

Vlasnik nelegalno izgrađenog objekta je potpisao saglasnost za rušenje predmetnog objekta. Pomenuta saglasnost predstavlja integralni deo ovog Zapisnika.

6. VREDNOST OBJEKTA

Opis objekta

Šupa sagrađena od drvenih dasaka, se sastoji od dve prostorije. Dvoja vrata su napravljena od drveta. Plivajući pod, bez adekvatne podne konstrukcije. Zidovi, kao i plafon, su bez završne obrade. Krov je jednostresni, obložen azbestnim pločama, na jednom delu prekriven neravnomerno raspoređenim daskama, što stvara razmake između istih. Nema oluka. U objektu ne postoje elektro, vodovodne i grejne instalacije.

Objekat je u obliku ćirilichnog slova G, spoljnih dimenzija 3.83+2*7.50+3.72 m i ukupne površine 44 m².

Ukupan iznos građevinskih radova na objektu – Tip materijala	Količina	Vrednost (količina pomnožena sa jediničnom cenom)
Drvene letve za zidove, uključujući pripadajuću potpornu konstrukciju i vezne materijale	30.88X2.5X0.24m=1.85 m ³	1.85m ³ X20.000 RSD = 37.000,00
Donji sloj od azbesta - drvene grede različitih dimenzija	0.5 m ³	0.5m ³ X20.000,00 RSD=10.000,00
Objekti od salonita	24	24x750,00=18.000,00
Drvene daske postavljene preko jednog dela krova	10	10X100=1.000,00
Drvena vrata	2	2X500,00=1.000,00
Prozor, bez stakla, bez završne obrade	1	1X200,00=200,00
Druge potrepštine i građevinski materijali, ekseri, lepak, cement, uključujući troškove prevoza.		5.000,00
Izolacija – staklena vuna		2.600,00
UKUPNO:		74.800,00

PROCENITELJ:

Nebojša Kesić, dipl. ing. građ.

Rešenje br. 740-05-02581/2010-03 od 06.07.2011. godine.

Aneks 12 – Fotografije sa anketiranja

Aneks 13 – Fotografije snimljenje u toku individualnog informisanja o javnim konsultacijama

Aneks 14 – Potpisane potvrde o prijemu

EVIDENCE OF RECEIPT OF DRAFT ARAP FOR NIŠ SUB-PROJECT AND GRIEVANCE RELATED DOCUMENTS (BROCHURE, GRIEVANCE REGISTRATION FORM)				
PROJEKAT /PROJECT: FERP IMPLEMENTATOR/IMPLEMENTING ENTITY: MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE I ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE, JEDINICA ZA URAVLJANJE PROJEKTOM DOKUMENT/DOCUMENT : SKRAĆENI AKCIONI PLAN RASELJAVANJA NIŠ /ABBREVIATED RESETTLEMENT ACTION PLAN NIŠ			Datum	7.11.2016
We the undersigned hereby declare and verify that we have been submitted with copies of the ARAP for Niš Sub-Project. Furthermore, we acknowledge to have been informed that the public consultation on the received document will be held on November 15, 2016 at 12:00 AM at the relocation site.				
Mi dole potpisani izjavljujemo da smo dana 7.11.2016. godine primili kopije Skraćenog Akcionog Plana Raseļavanja za pod projekat grada Niša. Dalje potvrđujemo da smo obavesteni da će se konsultacije održati dana 15. 11.2016. godine u 12 h na lokaciji Baraka.				
No.	Ime i prezime /Name	Adresa	Telefon	E-Mail
1	KEMAL Jašar	Sime Matavulja 6		438-5792 KEMAL JAŠAR ✓
2	Amzić Alija (2 brn)	Sime Matavulja 6		4527-115 AMZIC Alija
3	Amzić Bađe Njidan (1)	Sime Matavulja 6		—11— NAJIDAN AMZIC
4	Asanović Ramdan (Rade)	—11—		"
5	Asanović Bahtjar *	—11—		061/2746-723 DEJAN ASANOVIĆ
6				
7	* 15 in jail			
8				
9				
10				
11				

Page 1 of 4

Aneks 14 – Spisak prisutnih Attendance sheet

JAVNE KONSULTACIJE / PUBLIC CONSULTATION			
LISTA PRISUTNIH/ SIGN IN SHEET			
PROJEKAT /PROJECT: FERP IMPLEMENTATOR/IMPLEMENTING ENTITY: MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE I ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE, JEDINICA ZA URAVLJANJE PROJEKATOM DOKUMENT/DOCUMENT : SKRAĆENI AKCIONI PLAN RASELJAVANJA NIŠ /ABBREVIATED RESETTLEMENT ACTION PLAN NIŠ		Datum	15.11.2016
No.	Ime i prezime /Name	Adresa	Telefon E-Mail
1	Amir' Alisa	Ime Nazarija	428-572 ALIJANZIĆ
2	JAŠAR KEMAL	— IV —	4527-115 JAŠAR KEMAL
3	BUDIĆ SEVLJA	— IV —	428-572 BUDIĆ SEVLJA
4	JAŠAR ANDRIJANA	— IV —	— JAŠAR ANDRIJANA
5	ISLAM INDIRA	— IV —	— ISLAM INDIRA
6	ĐURM ŠUKUR	— IV —	— ĐURM ŠUKUR
7	SELIM OVIĆ NADIJA	— IV —	— SELIM OVIĆ NADIJA
8			
9			
10			
11			
12			

Page 1 of 4